

Is de toekomst een gesloten boek? — De aanleg van de nieuwe sluis te IJmuiden. — De Sultan van Turkije gevlucht. — Louis Pasteur. Een weldoener der menscheid. — Het Clubgebouw voor Vrouwen te 's-Gravenhage.

No. 21

(47)

22 Nov.
1922.

PER NUMMER
20 CENT.

VOOR WEEK-
ABONNÉ'S
17½ CENT.

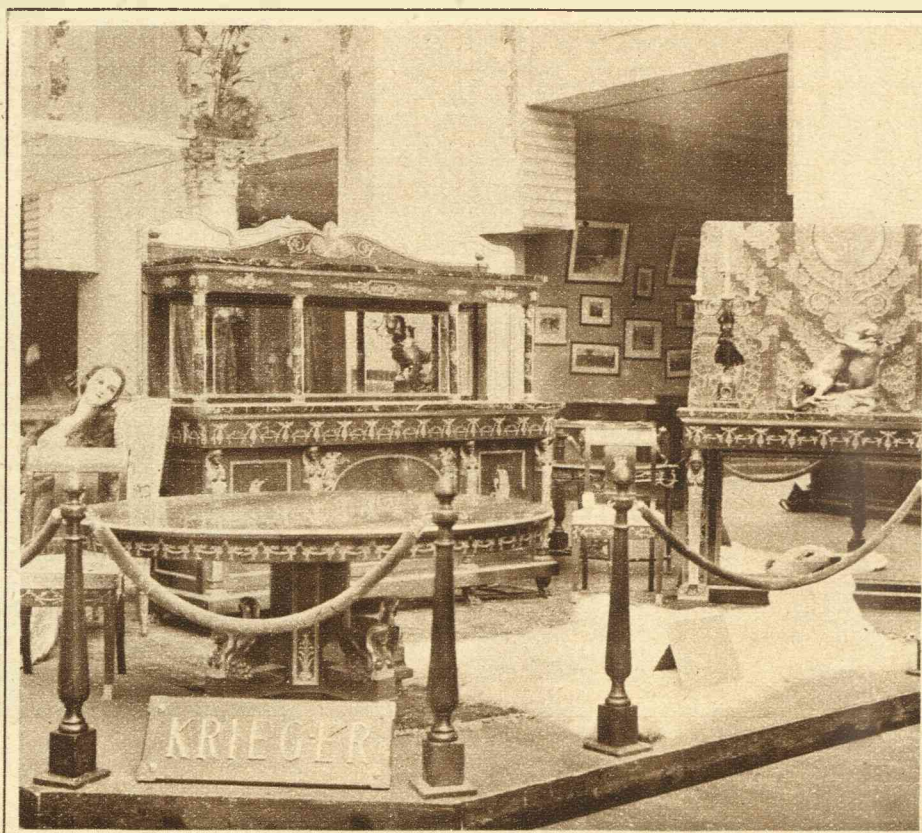
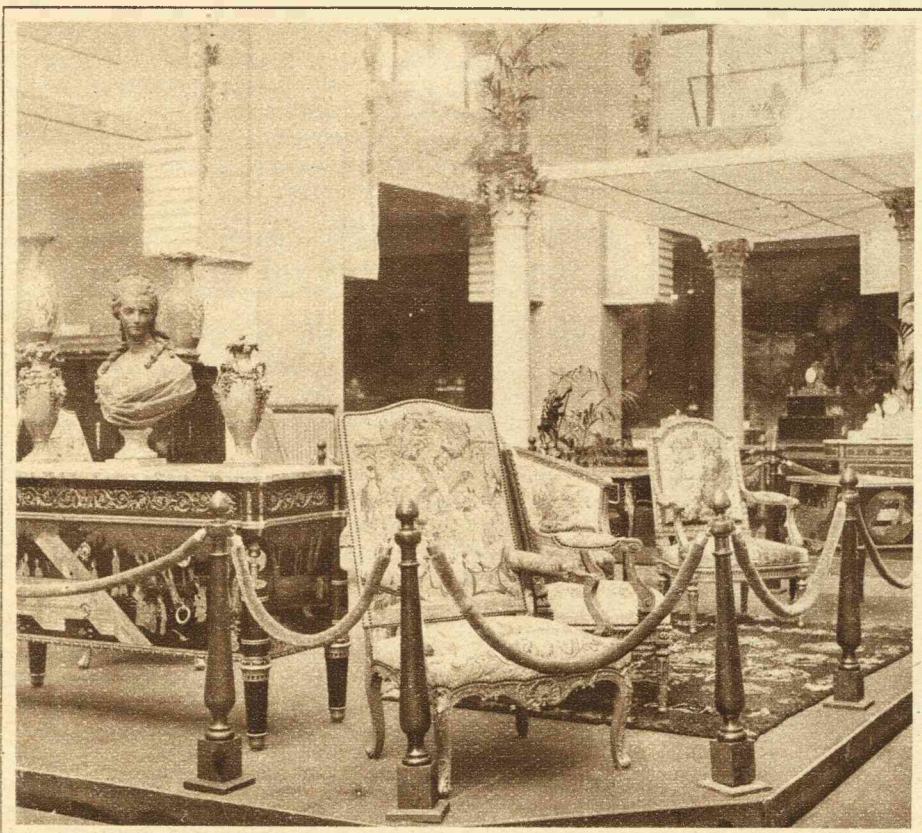
Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

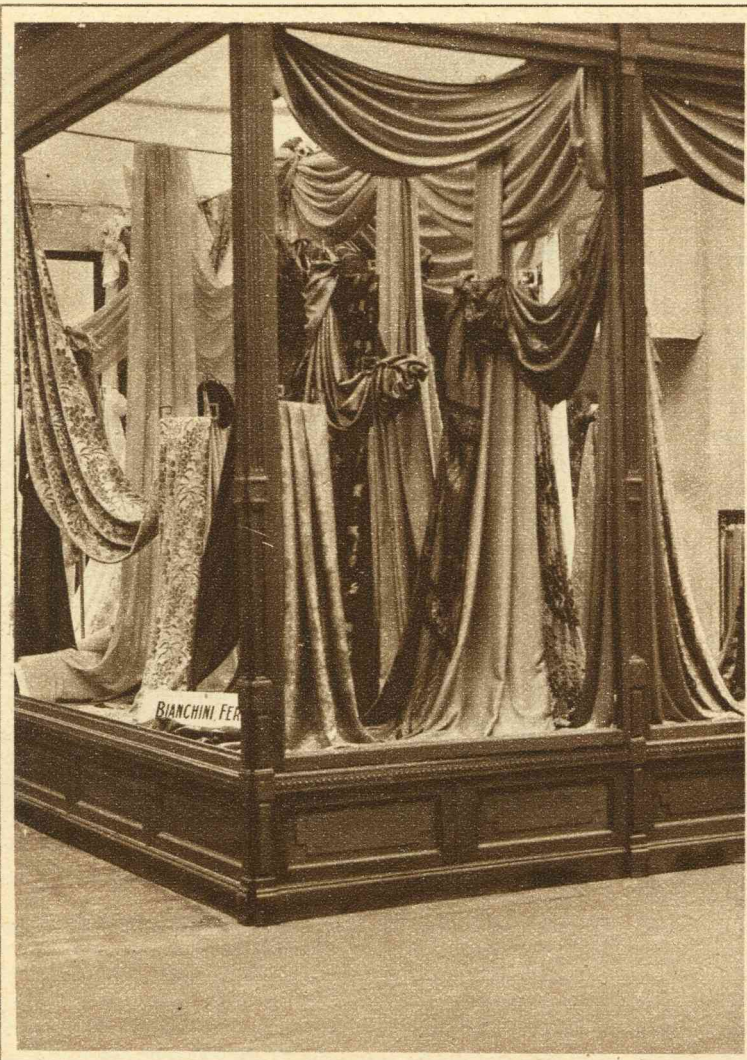
A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
PER
KWARTAAL
f 2.25
FRANCO
PER POST
f 2.50

De Fransche Tentoonstelling te Amsterdam

Woensdagmiddag 1.1. had in de filmzaal van het Paleis voor Volksvlijt te Amsterdam de officiële opening plaats van de Fransche tentoonstelling, die aldaar tot den 15en December gehouden wordt. Een groot aantal autoriteiten woonde deze plechtigheid, die door den Franschen gezant den heer Charles Benoist, verricht werd, bij. Hierboven een tweetal foto's, welke een juist idee geven van fransche kunst, toegepast op het gebied der meubel-industrie.

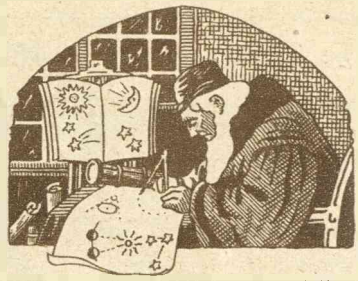

De inzending der Lyonsche zijde fabrikanten.

Een schitterende collectie Sèvres-porcelain.

IS DE TOEKOMST 'N GESLOTEN BOEK?

De mensch is van nature nieuwsgierig en reeds voor duizenden jaren trachtte hij 't met zeven zegelen gesloten boek, genaamd Toekomst, te openen. Of enkele malen door 'n uitverkoren menschenkind 't boek geopend werd, hij er enkele pagina's in vermocht na te slaan... 't moge ons, modernen, gewaagd in de ooren klinken... op gezag van vertrouwenswaardige getuigen... moeten wij die vraag misschien met 'n „Ja” beantwoorden. Die hoogst enkele, zeer waarschijnlijke gevallen, zijn dan oorzaak geworden dat door alle eeuwen heen, vanaf 't begin onzer Kultuur, de Toekomst-lezers en -lezeressen legio waren en nog zijn. Velen hunner waren te goeder trouw, anderen pleegden onbewust, duizenden maal duizenden pleegden, plegen en zullen plegen bewust bedrog.

De Toekomst, afhankelijk van zóóveel, laten we zeggen, toevalligheden, trachtte men te leeren kennen door het... toeval. 't Toekomst-aanzeggen, 't waar-zeggen uit de kaarten, die door „schudden” in 'n toevallige volgorde komen te liggen en waaruit naar aanleiding daarvan wordt geprofeteerd is nog heden zeer in zwang, ja bij velen, zelfs „ontwikkelde” dames tot 'n ziekte geworden. 't Werken met 't ei, 't lezen uit koffiedik is 'n variatie op 't „lezen” uit 't bloed van offerdieren, bij ontallen, lang geleden, geslacht. De Geomantie, vroeger zeer in zwang, is thans uit de mode geraakt; deze bestond daarin dat men de naamletters van hem, die de toekomst wilde weten op de manier van dobbelsteenen door elkaar wierp; uit de letters die boven kwamen werden dan woorden of zinnen saamgesteld die de toekomst aanzegden.

De methodes om 't Toeval aan te zeggen door 't Toeval zijn en waren legio, maar kon en kan maar weinigen naar-de-toekomst-nieuwsgierigen bevredigen. Zij werden en worden meer geïmponeerd door den „vasten” loop van zon en maan, planeten en sterren... Reeds in 't vroegste der tijden ontstond de astrologie of sterrenwichelarij en werd vooral in China 'n speciaal vak.

Ten tijde van Virgilius werden weersveranderingen in verband gebracht met den loop der sterren: Orion was regenbrenger, de Pleiaden gaven donder en bliksem.

Wat betrof de Zon, die was vooral van invloed op 't menschelek lot. Stond de Zon bij Uw geboorte in de Stier, zoo wachtte U 'n leventje zonder zorg, 't „vettige der aarde” werd ruimschoots uw deel; de Schorpioen voorspelde juist 't tegenovergestelde. De Leeuw deed helden geboren worden, de Maagd voorspelde een leven vol kuisheid. Maar ook de Maan en de planeten hadden hun deel in 's menschen lot. Mercurius beschermde de schoone kunsten. Jupiter deed hen, die onder zijn invloed 't levenslicht zagen, opgroeien tot

melankolisch, vol hats ende geen vroude... Wat betreft Uranus en Neptunus, men wist niet eens dat ze bestonden.

De astrologie werd door de Arabieren in Europa, te weten in Spanje geïmporteerd, maar vooral na de kruistochten vierde de sterrenwichelarij in West-Europa hoogtij. Aan alle hoven waren de noodige astrologen, die 't wel goed betaalde, maar levensgevaarlijke baantje hadden om hunne

TYCHO BRAHE.

de astronoom-astroloog. (Naar een kopergravure uit die dagen. Op deze afbeelding is duidelijk te zien, dat hij 'n kunstneus had).

vorsten en vorstinnen de toekomst te onthullen. Soms dankten deze profeten hun leven alleen aan hun tegenwoordigheid van geest. Zoo werd op zekeren dag de hof-astroloog van Lodewijk XI, Galeotti, door dezen vorst voor de moeilijke taak gesteld z'n eigen sterfdag te voorspellen. Hij kwam aan de weet dat Lodewijk, in een boze bui zijnde, bevel had gegeven om Galeotti op 't eerste teken in 'n zak te binden en in de Seine te werpen. Onze slimme Italiaan wist echter wel raad te schaffen... „Na de sterren geraadpleegd” te hebben ging hij tot z'n heer en meester:

„Sire, ik heb gelezen in de sterren dat Uwe Majesteit 't tijdelijke met 't eeuwige zal verwisselen, drie dagen nadat „ik” zal hebben opgehouden te leven.” De Koning, hoewel begrijpend dat hij er „tusschen” werd genomen, vond, dat je toch nooit kon weten en wel verre van hem 'n bad in de Seine te geven, droeg hij sinds dien dag de uiterste zorg voor de gezondheid van z'n astroloog. Voorbeelden van voorspellingen die al of niet uitkwamen zijn er legio. De groote wiskundige Stoeffler voorspelde voor 't jaar 1524 'n algemeenen zondvloed naar aanleiding eener conjunctie van Mars, Jupiter en Saturnus. De voorspelling bracht allerwegen schrik en ontzetting te weeg en 'n dokter te Toulouse liet zelfs 'n geweldige groote schuit timmeren volgens de plannen der Arke Noachs... Februari, de maand waarin 't zou gebeuren, kwam... en was de droogste maand van 't jaar.

'n Andere astroloog, Jerome Cardan, zag nimmer z'n voorspellingen vervuld. Toen, om te bewijzen dat hij wel degelijk profeet was, voorspelde hij z'n eigen dood in 't jaar 1570. Ditmaal kwam de voorspelling uit: de man liet zich zelf moedwillig doodhongeren.

De beroemde astronoom Tycho Brahe, tevens astroloog, trok eens z'n eigen horoscoop. Deze wees uit dat vanwege de planeet Mars eenmaal z'n aangezicht zou geschonden worden. Enkele jaren later had hij 'n duel op de sabel en z'n voorgevel, anders gezegd neus, werd finaal afgejaapt, die echter door 'n „kunst”neus zóó werd vervangen dat men haast niets er van kon zien... In ieder geval... de horoscoop had 't ongeval aangezegd.

Z'n leerling, de beroemde Keppler beoefende als „bij”-vak tevens de astrologie, hij zelf geloofde niet in 't minst aan de horoscopen die hij trok en heeft dat in z'n geschriften openlijk betuigd maar merkte er tevens bij op dat men 't hem niet euvel mocht duiden dat bij hem de moeder Astrologie haar dochter Astronomie in 't leven hield.

Een der meest beroemde astrologen was Nostradamus. Hij dankte z'n roem vooral aan 'n door hem geschreven werk „Centuries” genaamd. Niemand kon er uit wijs worden en hij zelf allerminst, maar 't was zoo geheim- en dubbelzinnig dat ieder er uit las wat-ie zelf verkoos... gevolg: Nostradamus werd met roem, eer en goud overladen en stond in hoog

aanzien bij Karel IX en Catharina de Medicis. Deze laatste vooral ging geheel op in de sterrenwichelarij en besteedde groote sommen aan 't bouwen van observatoria. Een daarvan is tot op heden voor sloopershanden gespaard gebleven en is nog in Parijs te zien: 't is de toren van 't paleis van Soisson. Ook aan Catharina werd 'n voorspelling op eigenaardige wijze vervuld. De astrologen hadden haar aangezegd dat haar einde in verband stond met Saint Germain; daarom verliet zij de Tuilerieën, nog pas kort geleden door haar gebouwd en deed 'n nieuw paleis te Soisson bouwen. Maar welke voorzorgen zij ook nam, de voorspelling zou bewaarheid worden. Heftig ontsteld toen zij den moord vernam op den hertog de Guise, kreeg zij hooge zenuwkoorts en ontbood 'n priester. Als deze komt vraagt zij z'n naam. „'t Is de vader van Saint Germain,” krijgt zij te hooren. „Ach, dan moet ik sterven!” roept Catharina en inderdaad ontsliep zij den volgende morgen, 5 Jan. 1589.

Kon men aan de sterren de toekomst vragen van gansche wereldrijken, hoe veldslagen zouden verlopen, enz. enz., om de toekomst te weten van je-zelf is er nog 'n ander middel: 't lezen in de hand. De Chiromantie dagteekent niet van vandaag of gister. Honderd jaar na den aanvang onzer jaartelling schreef Artemidorus van Daldis reeds 'n uitgebreide handleiding, maar lang vóór dien had Hispanus reeds geschreven aan Alexander den Groote, dat de Chiromantie „'n studie was, de aandacht volkomen waardig van den verheven, onderzoekenden geest”, wat reeds was toegestemd door Anaxagoras, Aristoteles, Parabelsus en Plinius. De eerste bijbel die gedrukt werd (1545) verscheen in den zelfden lettervorm als 'n werk over de handstudie, geschreven door den monnik Hartlieb (1574). Hendrik VIII en vooral George IV moesten van de handlezerij in Engeland niets hebben en 'n parlamentsakte luidde: „Ieder, die bevonden wordt waar te zeggen uit de hand, wordt hierbij beschouwd als een schelm en vagebond, die veroordeeld moet worden tot 'n jaar gevangenisstraf en tot tentoonstelling aan den schandpaal”.

In 1853 vond Meissner dat in de roode lijnen der handpalm lichaampjes aanwezig zijn in rechte reeksen, die de uiteinden bevatten der belangrijke zenuwvezels der hersenen, terwijl Sir Charles Bell verklaarde dat er meer vezels van de hersenen naar de hand gaan, dan naar eenig ander lichaamsdeel en alzoo de hersenen van invloed zijn op de hand en haren vorm.

In 1859 verscheen te Parijs „Les Mystères de la main révélés” door Ad. Desbarolles, welk werk sinds nog door geen ander werd overtroffen kwa veelzijdigheid en juistheid van opmerkingen. Dat genoemde schrijver ook den invloed der

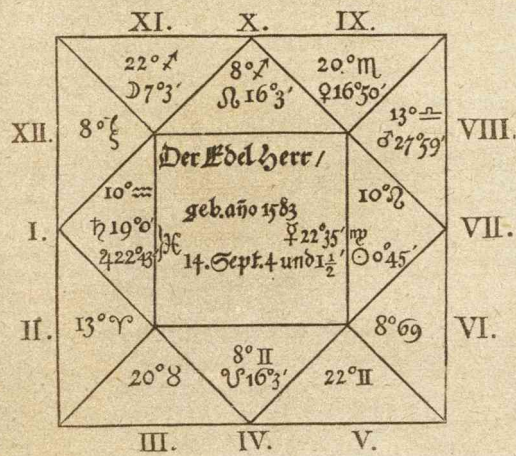
De invloed van Zon, Maan en Planeten op de hand. (De moderne Chiromantie houdt hier geen rekening mee).

planeten op den vorm der hand huldigt moge blijken uit bijgaande illustratie, uit bedoeld werk overgenomen.

De wijsvinger wordt beïnvloed door Jupiter, de middelste door Saturnus, de ringvinger door de Zon, de pink door Mercurius, de muis van de hand door Venus, de duim, de gewichtigste vinger in de Chiromantie, houdt nauw verband met Wil en Logica. De lijnen die zich daar bevinden waar de hand in den pols overgaat vormen den zoogenaamden magischen armband. In 't midden der hand zien we dan nog de

Horoscopium gestellet durch Ioannem Kepplerum

1608.

Hoe de horoscoop eruit zag die Keppler opstelde voor zijn vriend Wallenstein.

helden en machtigen. Volgens 'n manuscript uit den tijd van Lodewijk XIII was Jupiter de beschermheer der edellieden, vorsten, bisschoppen, filosofen, rijke kooplieden en bankiers. Saturnus was noodlottig, tenminste in 'n oud Planeten-boek kan men lezen: „Saturnus is colt ende droeve contrarie des levens, een viant der natuiren, een ongeluckige planeet ende regniert die mylde. Syn erste huys is Capricornus ende Aquarius dat andere huys, ende is duyster bruyn van verwen. Onder Saturnus geboren is bruyn van lichaem, vol swart haers, wreet, verstoert, hoeft vol baerst, subtyel borst, verscheyden versen, ontrouwe, boese, quaet, droevich, quaetwillich toe enen gueden leven, stynkende, onreyn gewaet te dragen. Geerne is hij alleen in hoecken ende in wynckelen,

Levenslijn die gaat vanaf de wieg naar 't graf en die zich ovaalt om de muis der hand, den zoogenaamden Venusberg. Hoe men de toekomst in de hand leest kan ik u al evenmin vertellen als hoe men dat in de sterren vermeent te doen... dit zou nog al eenige plaatsruimte vragen.

Om u 'n eenigszins draaglijk antwoord te geven op de vraag boven dit artikel gedrukt zou ik, om te besluiten teffens, dit willen opmerken: Gezien voorspellingen die waarlijk vervuld werden, gezien de diverse methoden welke werden toegepast en die ieder voor zich soms tot iets leidde, laten we deze methoden voor wat ze zijn, namelijk 'n middel om sommige sensieve personen, 't zij vrouw of man, in 'n abnormalen toestand te brengen, 'n toestand die we namen hebben gegeven als extase, hoogere inspiratie, visioenairen toestand etc. Eenmaal in zoo'n toestand gekomen schijnt 't mogelijk dat de toekomst ons 'n blik gunt in haar meer dan gesloten boek. Hoe dit mogelijk is en hoe zich dit toedraagt, dàar weten we minder dan niets van, wel weten we dat 't verschijnsel hoogst, hoogst zeldzaam is en dat we veilig mogen aannemen dat de ontallen voorspellingen en waarzeggerijen die nog heden ten dage voor geld en goede woorden worden gedaan, door hen die in de sterren, de kaarten of de hand lezen, zoo goed als nimmer in vervulling gaan en alleen de gemoedereën in beweging brengen van bijgeloovige bakvisschen, jaloersche jonge vrouwen of wraakgierige ouwe kletschousen.

Dat we uit de lijnen der hand 't karakter kunnen bepalen is voorzeker 't geval en dat we met eenig combinatie-vermogen 'n persoon kunnen aanzeggen... zoo ongeveer... wat hem te wachten staat... dat spreekt dan voor zich zelf. —

HET DIAMANTEN COLLIER

Zij versnelde haar pas toen zij zag, dat er voor de etalage van Hibberts, den juwelier, eenige menschen stonden te kijken. Hibberts was bekend om zijn groote keuze schitterende edelstenen, en zij was vreeselijk benieuwd om te weten wat zijn nieuwste sensatie was. Men had wel eens van haar verteld, dat er maar twee dingen op de wereld waren die zij beminde — haar hond en juweelen. Dit was maar al te waar; de hond was maar zelden niet in haar nabijheid, en juweelen waren nooit lang uit haar gedachten.

Zij nam het kleine zwarte pinchertje onder haar arm en liep haastig voort. Toen zij zich tot vlak voor de etalage drong, werden er heel wat hoofden naar haar toegekeerd, en menigeen vroeg zich af, wat of grooter sensatie was: het schitterende collier van diamanten en robijnen, of deze groote, mooie vrouw met het bleke gelaat en den wreeden mond.

Maar zij sloeg geen aandacht aan de haar bewonderende blikken; heel haar denken was als het ware gefascineerd door het collier, dat de wonderlijkste kleuren van zich afstraalde. Het geschitter van het collier brandde in haar ziel; en de begeerte om het te bezitten werd sterker en sterker in haar.

„Wat zou je denken dat dit sieraad kost?“ vroeg een der kijkers aan zijn buurman.

„Bloed en tranen, voor wie het tot elken prijs hebben wil,“ zei de man, die wel een dichter wezen kon.

EEN OUDE VROUW.

(Naar de Schilderij van Chr. Seibold).

Zij hoorde het antwoord en drukte den hond zoo vast tegen zich aan, dat het beestje zachtjes kreunde. Toen zij ten laatste van het winkelraam wegging, zei ze tot zichzelf: „Tot iederen prijs!“ En dan: „Dodo — we gaan maar weer naar huis; we zullen er eens over denken. Maar we zijn op 't oogenblik juist heel arm.“

Haar wreede lippen trilden, en het hondje likte haar gehandschoeide hand.

Niet zoodra had Moncton de voordeur geopend of een zachte geur van viooltjes kwam hem tegemoet.

„Zij is er wéér!“ mompelde hij; tevens een verwensching slakend. „Wat zou zij nou weer van me moeten hebben?“ Hij hief zijn stok op, toen de deur van de zitkamer opensprong en het zwarte hondje op hem toe kwam; het diertje bleef echter staan en keek hem onbeschaamd aan.

Toen hij de kamer binnenkwam stond zij op en begroette hem effen.

„Basil, je bent niets blij dat je me ziet,“ zei ze.

„Hoezo? Dat komt — ik verwachtte iemand vandaag.“

Het was een leugen, maar misschien zou hij helpen. Toen haar ongeloof echter duidelijk sprak uit de wijze waarop zij glimlachte, vloekte hij in zichzelf. Hij stak een sigaret aan en wachtte op hetgeen zij zeggen zou. Zij zonk neer in een stoel tegenover hem en het hondje ging vóór haar aan haar voeten zitten en keek Moncton bijna vragend aan.

„Bas,“ begon zij direct, „je gaat iedere week minder van mij houden. Ik word zeker leelijk — is het niet?“

„Waarom moest je vandaag hier komen?“

JANE SEYMOUR,

Koningin van Engeland, Gemalin van Koning Hendrik VIII.
(Naar de Schilderij van Hans Holbein d. J.).

Zij stond op en ging dan op den leuning van zijn stoel zitten.

„Ben je onlangs voorbij Hibberts gekomen?“ vroeg zij.

Nu begreep hij, en zijn oogen glinsterden gevaarlijk. Kon dan niets hem van die vreeselijke vrouw verlossen? Zij kende een massa geheimen uit zijn verleden, en als zij maar één ervan in de juiste omgeving losliet, dan wist hij wat dit voor hem beteekenen zou — het einde van het succesvol plukken van onnoozele halzen. Die zaak van Lord Ockley zou hem alleen al een jaar of zes kosten.

Zijn handen beefden toen hij bedacht hoe sterk zij was door hetgeen zij van hem wist.

„Ja,“ zei ze rustig, zijn gedachten radend, „en dat is iets voor om mijn nek.“

Hij vervloekte en dreigde haar, maar zij lachte en knuffelde haar pinchertje totdat hij geëindigd had.

„Luister eens,“ begon ze. „Dreigen kan alleen ik maar, en jij niet. Ik, hoor je dat? Je weet heel goed wat ik bedoel, en als dat collier morgenochtend vóór twaalf uur niet in mijn bezit is, dan...“ Zij haalde haar schouders op en boog zich naar hem over. „Je herinnert je toch wel dat gevalletje met Lord Ockley — Wat zeg je?“

Het was stellig de duivel die hem, toen hij haar aankeek, influisterde dat er een weg was, en dat hij het haar beloven moest. Hij wendde zijn gelaat af, opdat zij niet den haat in zijn oogen zien zou.

Maar hij beloofde.

II.

„Het zal een duvelsch lastig karweitje zijn,“ mompelde Moncton, toen hij het étui uit zijn zak haalde. Het collier, dat op een wit satijnen fond lag, leek wel een keten van honderden vuren, en toen hij er naar keek, begon hij haar hartstocht ervoor te begrijpen. Maar inwendig werd hij zooveel te opgewondener.

„Dat is dus bestemd om rond je mooien blanken hals te hangen,“ fluisterde hij. „Mijn vingers hunkeren ernaar om je het vandaag nog om te doen. Je hebt me één keer te veel gedreigd, Maude Ingleton — dit maal ben je een beetje te hard van stapel gelopen.“ Een schel, zenuwachtig lachje ontsnapte hem, en hij sloot het étui dat met een lichten slag dicht sloeg.

Daarop sloot hij de deur en uit een leeren tasch kreeg hij een kleine blaaspijp, zooals wel gebruikt wordt voor fijn goud- of zilverwerk. Daarop ging hij naar een la van zijn bureau, opende die en haalde er eenige goudsmidsgereedschappen uit benevens een klein blauw fleschje, dat uiterst zorgvuldig gesloten was. Een jaar geleden had hij het gekocht van een schurk van een kerel in Algiers, die hem van

de uitwerking van den inhoud had overtuigd door een proefneming op een aap. Hij huiverde, toen hij zich herinnerde hoe het dier van pijn ineenkromp.

Eindelijk waren zijn toebereidselen gereed. Hij trok een stoel bij de tafel, en bij het felle licht van de leeslamp begon hij het collier opnieuw te onderzoeken.

III.

De afzichtelijke oude vrouw bracht de flesch weer aan haar blauwe lippen. „Zij heeft geen enkel menschelijk gevoel,“ mompelde zij in zichzelf. „Ze houdt van jou, leelijk mormel, nog meer dan zij van mij doet, en ik ben toch haar tante!“ En zij verwenschte het pinchertje, dat lui op het vacht voor den haard lag.

„Ze zou vóór twaalfen terug zijn, zei ze, en nou is het al half een, en ik ben zoo nieuwsgierig om te weten wat er in dat pakje zit.“

Zij keek naar een klein doosje, dat op den schoorsteenmantel stond. Plotseling stond zij resoluut op uit haar stoel en zette de flesch op tafel. „Waarom zou ik 't eigenlijk niet doen? Ik ben haar tante, en ik heb het recht om te weten,“ zei ze, en nam het pakje. Toen zij het touwtje losmaakte, hief het hondje vol verwachting zijn kop op.

„Juweelen, ik zie het al,“ zei de oude vrouw, terwijl zij het papier ook losmaakte; „dat is een zwak, een manie van haar.“ Zij keek zenuwachtig de kamer rond en sloot de deur. Toen knipte zij het deksel van het étui open en staarde met stomme verwondering naar het sieraad; de hond sprong op de tafel en snuffelde aan het doosje.

„Kijk eens, duivel,“ zei de oude vrouw, het eene eind van het collier uit het étui halend, „diamanten en robijnen. Dat zal een hoop oenten gekost hebben. Maar zij geeft gerust haar heele vermogen voor zooiets uit, of voor een halsband voor jou, jou zwarte aap!“

Toen begon zij plotseling in zichzelf te lachen en nam een langen teug uit de flesch.

„Zij zal een verrassing hebben als zij thuis komt. Het zal haar zeker genoeg doen. Kom eens hier, Dodo!“

Zij trok den hond op haar schoot en nam het collier uit het étui. Het dier scheen haar bedoeling te raden; het draaide zijn kop om.

„O ja, en toch zal je dien mooien halsband om hebben, je zal — het is een beetje zwaar voor je, maar je zal er niet van doodgaan.“

De diamanten schitterden tegen den zwarten nek van den hond en zij trachtte de sluiting dicht te maken.

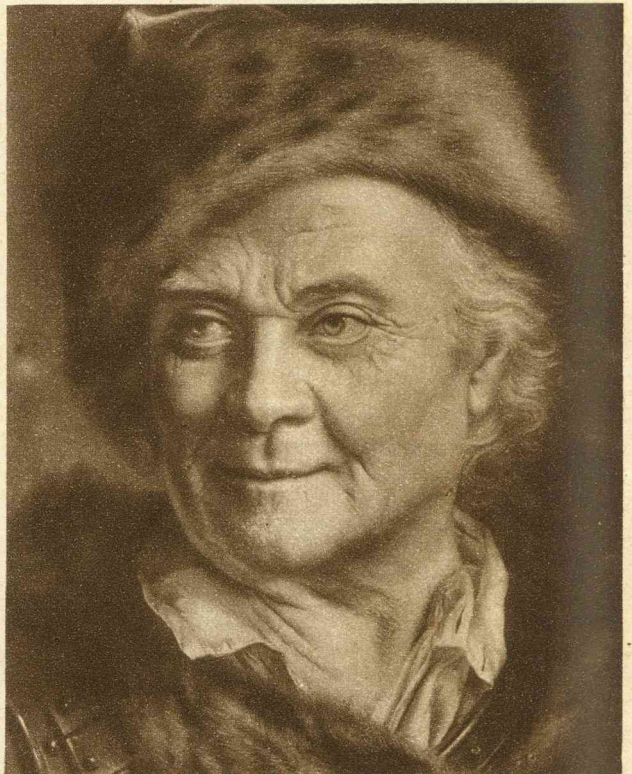
„Zit stil, smeerlap!“ riep ze uit en drukte de sluiting dicht. Terwijl zij dat deed, gaf het beest een schreeuw van pijn en sprong op den grond. Hij liep naar het vacht vóór den haard, en viel daar op zijn zijde, korte kreten van smart uitstootend. Zijn pootjes trokken krampachtig en met zijn van bloed beloopten oogen keek hij smeekend naar de vrouw, die riep: „Dodo, stil maar, ik zal het losmaken.“

Zij bukte en trachtte de sluiting los te maken. En terwijl wilde iemand de deur openen en tikte woedend toen zij gesloten bleek.

De oude vrouw begon te schreien.

„Wat is er aan de hand?“ riep een vrouwestem in de gang.

„O, ik weet het niet — Dodo stikt — hij sterft, geloof ik!“ riep de oude vrouw terug.

EEN OUDE SOLDAAAT

(Naar de Schilderij van Chr. Seibold).

De deur werd bebeukt en een stem riep: „Laat mij erin, gauw!“

Zuchtend en haar handen wringend, opende de vrouw de deur en Maude Ingleton snelde de kamer in. Toen zij het collier om den nek van den hond zag, werd zij doodelijk bleek en keerde zich tegen de bevende vrouw achter haar.

„Wat beteekent dit?“ vroeg zij gestreng. Doch voor de ander kon antwoorden, deed de hond een laatste stuip-trekking en bleef daarna stil liggen.

Toen zij het collier af deden, vonden zij, half verscholen tusschen het filigrain van de sluiting, een kleine naald die een bruine kleur had. Toen Maude naar het doode lichaam van het dier keek, barstte zij los in een stroom van verwenschingen.

IV.

Lieve Hemel! Zou die trein dan nooit vertrekken? dacht Moncton.

De minuten geleken wel uren, en hij leunde achterover in de kussens, van opwinding bevend. Was hij geslaagd, of had zijn plan gefaald? Zou zij al dood terneer liggen, met het collier om haar hals?

Misschien dat zij hem nu al zochten. Een panische schrik greep hem aan, en hij verwenschte haar opnieuw, nu hij aan haar dacht. Hij trachtte zichzelf te overtuigen, dat men het nog niet ontdekt kon hebben, maar hij kon toch geen weerstand bieden aan den drang om uit het coupé-raampje te kijken, naar de mensen-menigte die vanaf de trap het perron opkwam.

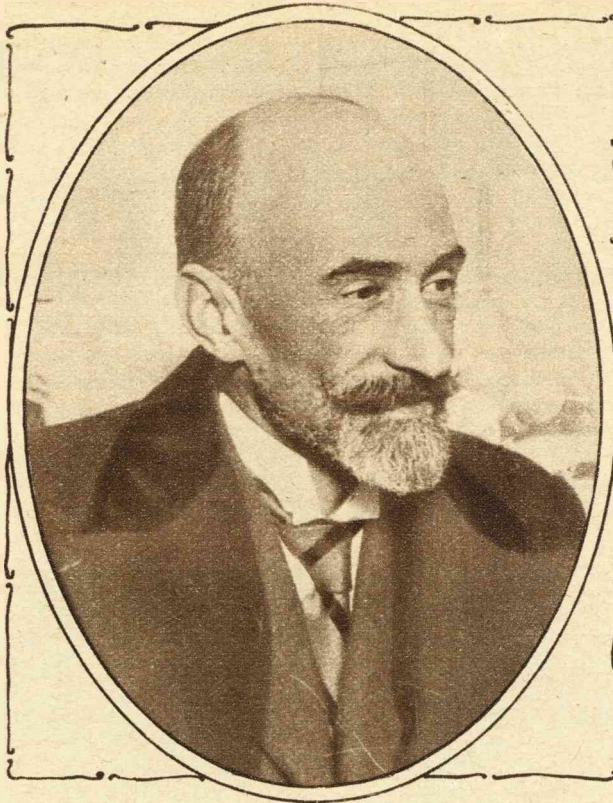
Ha! Het duurde nu nog maar een minuut eer de trein zou vertrekken. „Eenmaal uit dit vervloekte land,” mompelde hij, „zullen zij mij nooit meer vinden. Ik kan mijn tijd afwachten, tot die storm is overgedreven, en dan...”

En dan? Hij wist het niet, en hij dacht er niet aan ook. De vrees van het oogenblik lag op hem als een zware last; zijn handen waren heet en vochtig, en hij wreef ze droog met zijn handschoenen.

Voor den twintigsten keer keek hij op zijn horloge. Toen klonk het geluid van een bel over het perron. Een zucht van verlichting ontsnapte hem; de tijd van vertrek was daar.

„Eindelijk!” riep hij uit en hij verborg zijn gezicht in zijn handen.

Hij hoorde het fluitje van den conducteur, maar hij zag niet dat er iemand haastig langs den wagon liep en toen even bleef staan.

Jacinto Benavente.

de bekende Spaansche tooneelschrijver, die den Nobelprijs voor Literatuur ontving.

Het volgende oogenblik hief hij zijn hoofd op, en Maude Ingleton zag hem. De trein was al reeds in beweging, maar zij stapte zonder aarzelen op de loopplank. Toen draaide hij zijn hoofd om, en eer hij zich weder verroeren kon, had zij zich voorover door het open raampje gebogen en liet een regen van kleine kogeltjes op zijn hoofd en gezicht neerdalen. Hij voelde een scherpe pijn tusschen zijn oogen en sloeg naar haar uit al zijn macht. Zij viel van den rijdenden trein af, en, als in een mist, zag hij haar achterover waggelen. Zij trachtte haar evenwicht te herstellen, maar het was te laat — en in het volgende oogenblik viel zij op de rails vlak vóór een goederentrein, die achteruit het station binnenreed.

Hij lachte wreed toen hij het gegil hoorde dat de lucht doorsneed, maar in het volgende oogenblik zag hij iets glinsterends op den vloer van den wagon — iets wat de trek van haat rond zijn lippen verstarren deed.

„Mijn God!” fluisterde hij ontzet, „dat heeft zij in mijn gezicht gegoid!” Hij bukte om het collier op te rapen, maar een vreeselijke pijn deed hem weer overeind gaan zitten. Hij trok zich op aan het bagagenet, en in den kleinen spiegel eronder zag hij zijn gezicht. Het zag spookachtig wit, en op zijn voorhoofd lagen groote druppels zweet, en in het midden was een klein droppeltje bloed. De wond was maar een speldeprik, maar toen hij het zag, sperden zijn kaken zich open en kon hij ze niet meer sluiten. Hij wist dat hij veroordeeld was om te sterven, en trachtte luid te schreeuwen. Zijn hand kon het bagagenet niet meer vasthouden, en plotseling viel hij op den grond, waar hij, terwijl zijn gansche lichaam krampachtig schokte, liggen bleef.

Hij deed een wanhopige poging om op te staan ten einde aan den noodrem te trekken, maar hij viel weer achterover, een kreet van pijn slakend. Hij lag nu heelemaal stil; behalve zijn handen, die schenen nog naar iets te zoeken. Maar spoedig bewogen ook deze niet meer.

Het gif had zijn werk gedaan.

LOUIS PASTEUR. Een Weldoener der Menschheid.

27 Dec. 1822—28 Sept. 1895.

dekkingen tot vermeerdering der menschelijke welvaart te hebben dienstbaar gemaakt.

Louis Pasteur werd geboren den 27 December 1822 te Dôle in het Fransche departement van den Jura, bestudeerde sedert 1843 te Parijs de wis- en natuurkundige wetenschappen en maakte vooral als scheikundige reeds spoedig naam. Achtereenvolgens was hij hoogleeraar te Straatsburg, Rijssel en Parijs, bij welke laatste betrekking hij in 1868 tevens directeur werd van het laboratorium voor physiologische scheikunde aan de *École pratique des Hautes Études*. Daar kon hij zijn geheele werkkraft ontplooiën en in voortdurende reeksen van welgekozen proeven zijn ontdekkingen leiden en de juistheid zijner stellingen bevestigen.

In 1887 viel hem de eer te beurt tot permanent secretaris der Parijsche *Académie des Sciences* benoemd te worden. Toch zou zijn loopbaan daarmee niet eindigen; al deze eervolle ambten legde hij in 1889 neer om zich geheel te wijden aan zijn eigen schepping, het resultaat en tevens de bekroning van zijn werk, het wereldberoemde *Institut Pasteur*.

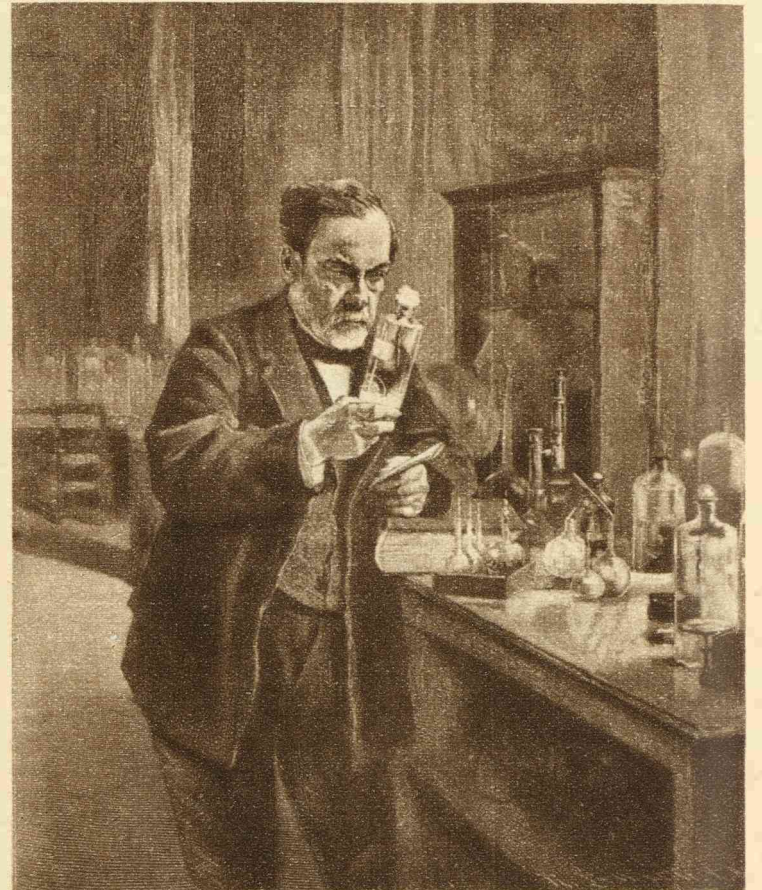
Zijn onderzoekingen op het gebied van gisting en rotting deden hem de werking van mikroskopische levende organismen herkennen, waar men vóór hem slechts een zuiver scheikundig verschijnsel meende te zien. Het verbeterde inzicht dat hij wist te verwerven maakte het hem mogelijk tal van uitvindingen te doen, die voor de bewerking van levensmiddelen van onschatbare waarde zijn geworden. Het leven en de voortplanting dier kleinste dierlijke en plantaardige organismen bleef 't terrein van zijn studie. Hij kwam tot de stelling, dat alle leven zijn oorsprong in leven heeft, dat dus ook de organismen die een of andere omzetting der stof veroorzaken niet door spontane vorming uit of in die stof zijn ontstaan, doch op een of andere wijze door overbrenging en voortplanting daarin geraakt zijn.

Den aard dier levende wezentjes te kennen en hen te doden of onschadelijk te maken moest dus in elk bijzonder geval het doel der wetenschap zijn. Vele ziekten van dier en mensch konden zoodoende in hun oorsprong herkend en ter bestrijding in hun wortel worden aangetast. Zoo werd de scheikundige Pasteur een wegbereider ook voor de medische wetenschap en een van de grondleggers der tegenwoordige bacteriologie.

Algemeen bekend is zijn methode om voor menschelek gebruik bestemde dranken, vooral bier en melk, van schadelijke en bederfaanbrengende kiemen te ontdoen, het zoogenaamde pasteurizeeren. Bekend is zijn gelukkige bestrijding van de ziekte der zijderupsen, waarmee hij in het moeilijke jaar 1870 aan de Fransche zijde-industrie een dienst bewees, die naar men zeide tegen de waarde der te betalen oorlogsschatting opwoog. Even gelukkig was

hij in zijn strijd tegen een kippenziekte en tegen het miltvuur.

En tenslotte bevrijdde hij niet alleen de dieren maar ook de menschen van de steeds vele slachtoffers makende

Louis Pasteur in zijn laboratorium.

(Naar de schilderij van Edelfelt).

hondsdolheid. Het tegengif dat hij tegen deze plaag wist te vervaardigen en dat vooral ook thans nog het werk van het Institut Pasteur is, heeft deze vroeger zoo gevreesde besmetting voor het tegenwoordige geslacht bijna tot een vergeten kwaad gemaakt.

Schooner en blijvender gedenkteeken dan de talrijke monumenten die reeds spoedig in zijn vaderland voor hem verrezen, zijn de in alle werelddeelen gestichte Instituts Pasteur, die alom zijn naam dragen en zijn arbeid voor de menschheid voortzetten.

1) Te A'dam zal Pasteur reeds 25 Nov. a. s. herdacht worden.
(Noot v. d. redactie)

ZELDZAAM.

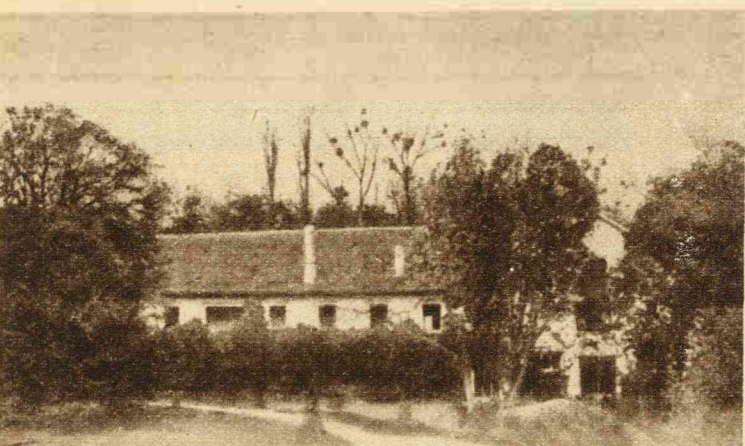
Sprekers, hoorders, denkers, daders,
Vindt gij in soorten rijp en groen,
Zeldzaam vindt gij wèl vereenigd:
Spreken, hooren, denken, doen.

Louis Pasteur.

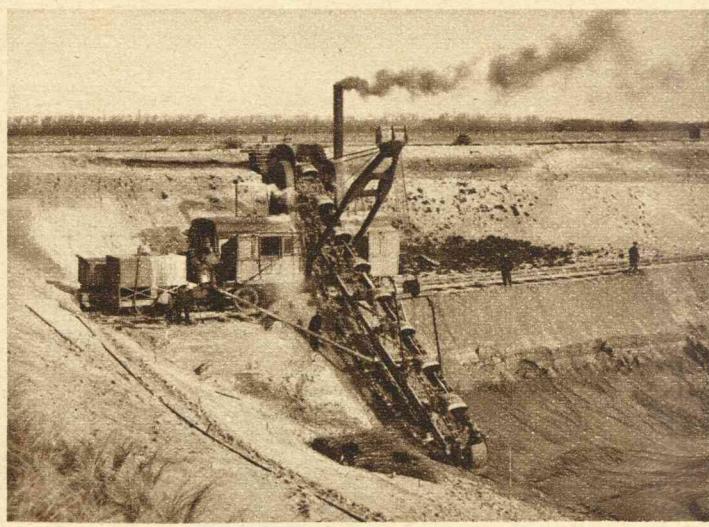
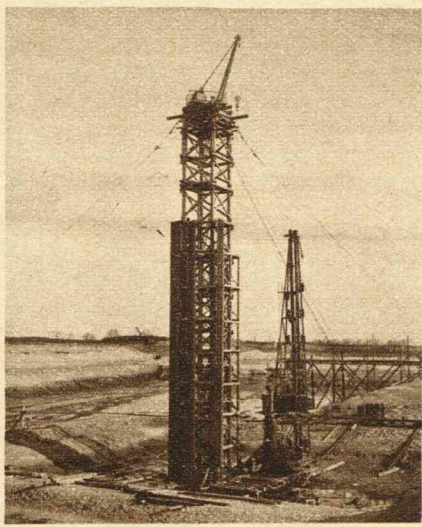
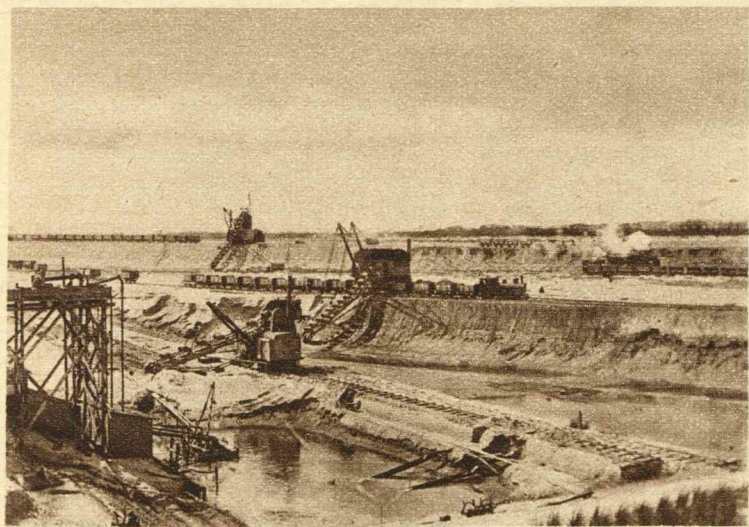
(Naar een foto).

In den kersttijd¹⁾ zal men dit jaar over den geheelen aardbodem het eeuwfeest vieren van een man, wiens werkzaam leven hem recht geeft op den zeldzamen eertitel: weldoener der menschheid. Een man, die door zijn scherpzinnige en gelukkige ontdekkingen niet alleen de theoretische wetenschap vooruit heeft gebracht, maar die tevens door de praktische waarde zijner vondsten voor zijn land en voor het heele menschelijke geslacht van onmiddellijk nut heeft mogen zijn. Die niet alleen de grondslagen van een nieuwe leer heeft gelegd, maar zelf de toepassing daarvan tot een einde heeft kunnen brengen en de resultaten van zijn arbeid heeft mogen zien. Zulk een lot en zulk een levenswerk is weinigen gegeven. *Pasteur* zal in de herinnering van het mensdom blijven leven als een dubbel gezegende, begaafd met de buitengewone talenten zijner geleerdheid, scherpzinnigheid en doortastendheid en beloond met de voldoening zijn ont-

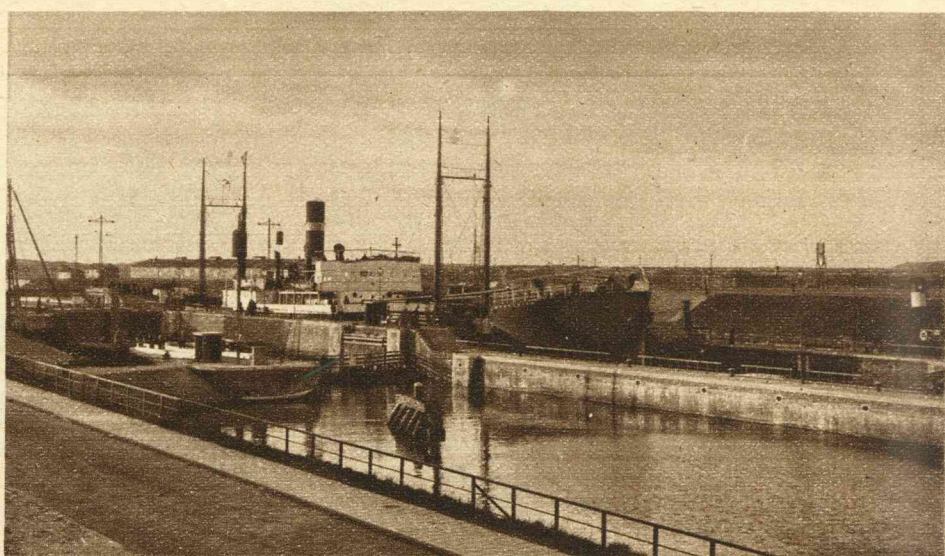
Pasteur's sterfhuis te Villeneuve l'Étang, bij het Institut Pasteur.

UIT HET VOLLE LEVEN

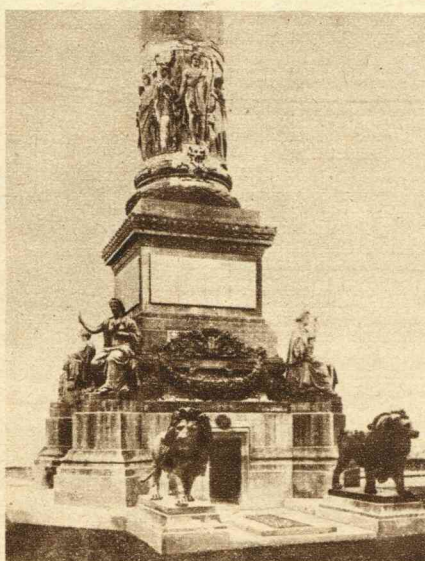
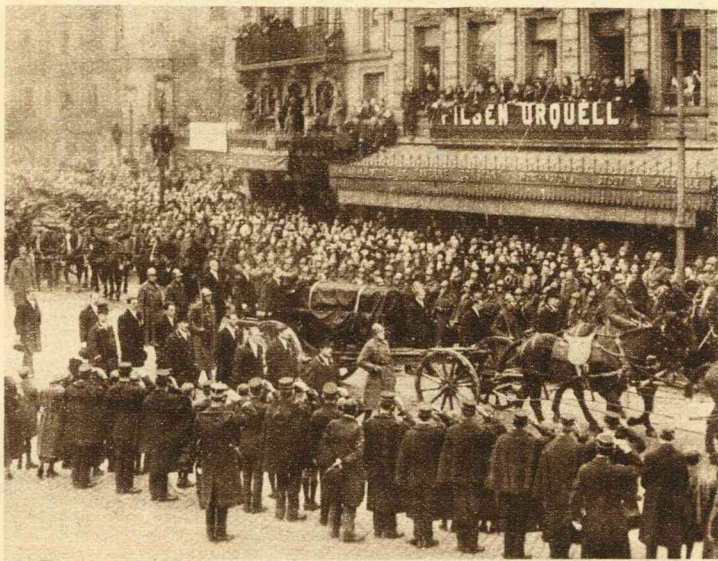
De bouw van de nieuwe, groote sluis te IJmuiden.

Daar de beide thans bestaande sluisen te klein zijn voor de moderne groote zeeschepen, wordt te IJmuiden een nieuwe, groote sluis gebouwd. Van dit interessante werk geven wij op deze pagina een aantal foto's. Hierboven, links: overzicht van den graafarbeid. Midden: Het hijschtoestel, waarmee men de zware ijzeren platen in den grond brengt. Rechts: De Smulders' graafmolen aan het werk.

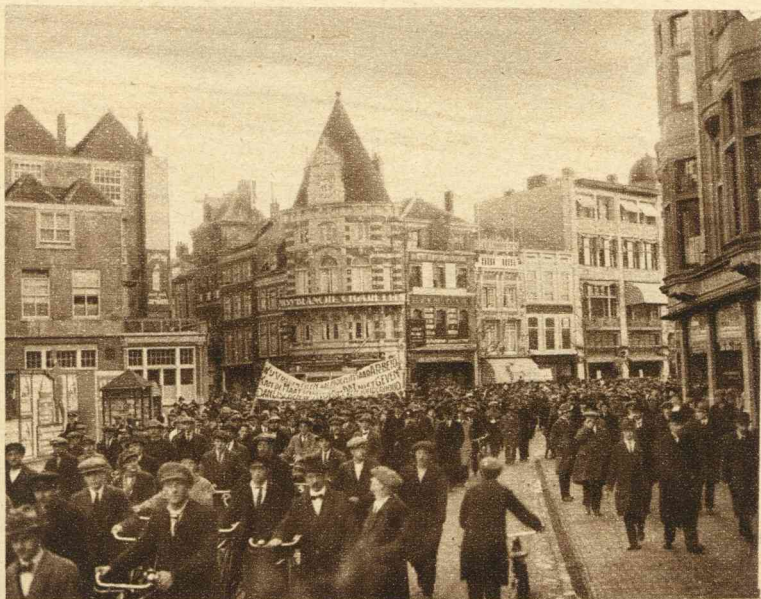
De bouw van de nieuwe, groote sluis te IJmuiden.

Links: De bestaande groote sluis. Rechts: De bestaande kleine sluis.

De begrafenis van den Onbekenden Belgischen Soldaat,

welke 11 November l.l. te Brussel met groote plechtigheid plaats had. Links: Het overbrengen van den Onbekenden Soldaat naar de graftombe. Midden: de graftombe, die opgericht is om het stoffelijk overschot van den onbekenden soldaat te bergen. Rechts: De vertegenwoordigers van verscheidene corporaties die het stoffelijk overschot naar de graftombe volgden.

Manifestatie van werklozen.

Ter gelegenheid van de interpellatie van den heer Van den Tempel over werkloosheidszorg in de Tweede Kamer, hebben werklozen uit Den Haag, Delft, Leiden en Rotterdam de vorige week te 's-Gravenhage een demonstratie op straat gehouden. Wij geven daarvan, links: de demonstranten onder weg naar het Buitenhof. Rechts: de deputatie die het petitionnement overhandigde poseert op het Binnenhof voor onzen fotograaf.

Hoe het kwam, dat Jan Jochems als Vrijgezel ten grave daalde!

door E. F. Rohr

„Je moest gaan trouwen!“ adviseerde de dorpsschoolmeester.

„Trouwen?“ echo-de Jan Jochems.

In den verwonderings-uithaal, waarmede hij dat betekenissvolle woord uitsprak, klonk onmiskenbaar goedkeuring door voor het idee, door het geleerde brein zijns vriends voortgebracht.

Trouwen!

Ja, een boer, al was het dan ook een welgestelde boer, die de handen van anderen betalen kon, om het werk te

De Newfoundlander,

aldus genaamd naar zijn vaderland, het eiland New-Foundation aan de N. O.-kust van N. Amerika.

doen, dat zijn eigen handen hadden verleerd, moest een vrouw hebben!

De schoolmeester had met zijn los daarheengeworpen raad den spijker precies op den kop getikt!

Het denkbeeld was nimmer in de hersens van Jan Jochems zelden opgerezen, maar zij adopteerden het zoo snel, dat hij op hetzelfde oogenblik reeds meende, er de wettige vader van te zijn!

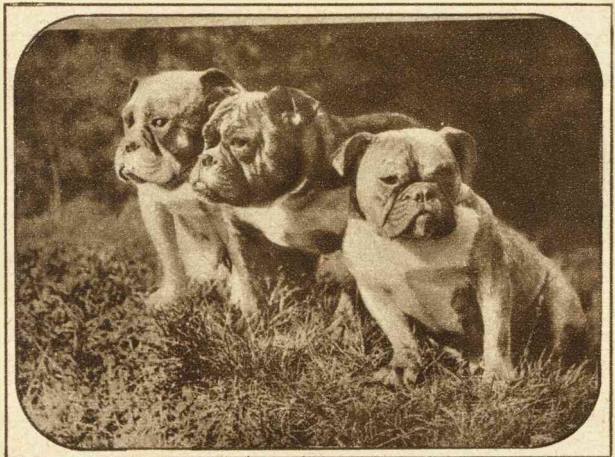
Zijn moeder had tot aan haar dood toe op de hoeve den baas gespeeld; zij was oud geworden, maar haar tanige, gekromde vingers hadden de teugels even strak weten te houden, als vroeger haar stevige, mollige handen hadden gedaan.

Jan Jochems was volkomen tevreden geweest met haar leiding en haar zorgen binnenshuis; buiten op het land was hij heer en meester en hij had zich nimmer de moeite getroost, te beredeneeren, wat de aanwezigheid van een kloeke, voortvarende vrouw voor de hoeve betekende. Haar gemis leerde hem dat.

Maar toen zij zoover gekomen waren, stonden zijn hersens voor een hindernis, waar de raad van den schoolmeester ze plotseling met een luchtig sprongetje overheen had doen wippen, alsof zij op dat aanmoedigende tikje hadden gewacht.

De eerste vreugde over den welgelukten sprong bekoelde echter spoedig.

Trouwen! Mooi gezegd! Maar met wie?

Buldoggen.

De bulldog kenmerkt zich door een stevigen bouw, grooten kop, sterk opgezet voorhoofd, stompen snuit en korte ooren. Hij is sterk en zeer bijtustig.

Om te trouwen moest hij een vrouw zoeken, die de hoeve zou kunnen besturen en bovendien genegen was, hem als alter ego te accepteren. Gesteld, dat een dergelijk geschikt en gewillig exemplaar te vinden was, hoe moest hij het dan aanleggen, om daarmede niet alleen in kennis te geraken, maar tevens op zoo goeden voet te komen, dat hij een aanzoek over zijn weinig aan spreken gewende lippen zou kunnen brengen?

Na een langen tijd van zwaar zwijgen, waarin de schoolmeester vredig had zitten dampen, uitte Jan Jochems als resultaat van zijn overpeinzingen de vraag:

„Trouwen? Met wie?“

„Ken je geen geschikte vrouw?“

„Nee.“

„Is er in je familie geen?“

„Nee.“

Weder zwegen beiden, totdat de schoolmeester apodictisch verklaarde:

„Je moet een huwelijks-advertentie in de courant zetten!“

Jan Jochems staarde hem met open mond aan en luisterde naar de verdere ontwikkeling van de raadgevingen van zijn wereldwijzen vriend. —

Bij het afscheid, laat in den avond, nam de schoolmeester een in gemeenschappelijk overleg opgestelde advertentie, netjes op een vel postpapier geschreven, ter bezorging mede.

Jan Jochems keek hem, bij het hek staand, na en wischte de zweetdruppels, door de ongewone inspanning uit zijn poriën gedreven, weg. —

Een week later zaten de vrienden tezamen achter een tafel, waarop zich een chaos van brieven, enveloppen en portretten bevond, waarin beiden met gelijken wellust graaiden.

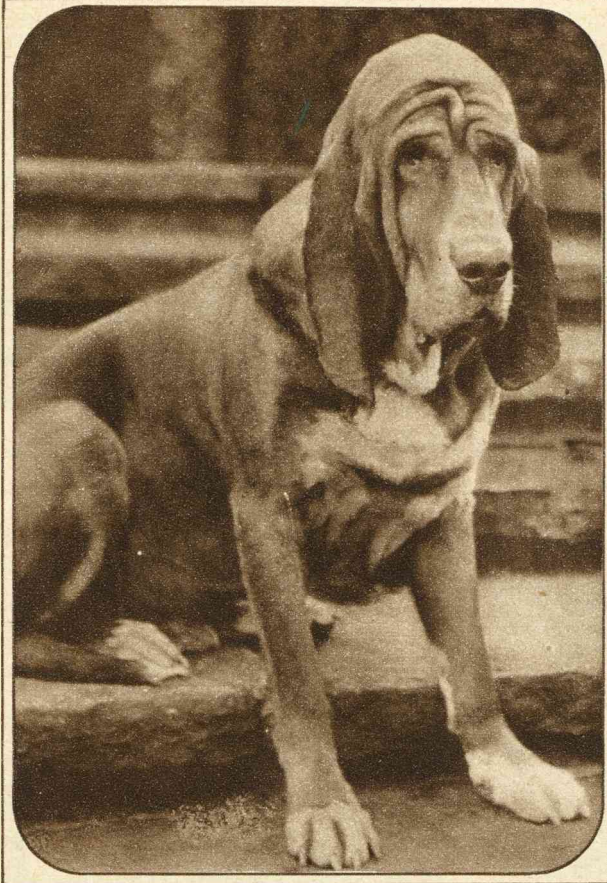
De zaak had ten slotte hun levendige belangstelling doen ontwaken en hen verleid tot verzaking van hun gewone kalmte en onaandoenlijkheid.

Hun begeerige handen grepen naar portretten van jonge meisjes, van reeds lang tot den huwbaren leeftijd gerijpte vrouwen, van geposeerde dames; hun nieuwsgierige oogen lazen aanlokkelijke beschrijvingen van uiterlijk schoon, meer degelijke opsommingen van huishoudelijke eigenschappen, vertrouwen-wekkende voorspiegelingen omtrent volkomen bekendheid met het boerenbedrijf, zelfs ook verleidelijke beloften van mede ten huwelijk te brengen spaarduitjes.

De keuze was moeilijk.

Telkens opnieuw omhaspelend in den chaos op de tafel, telkens opnieuw de voor- en de nadeelen der verschillende

ZELDZAME RASHONDEN

De Bloedhond,

een soort van grooten bulhond, die vroeger in Amerika veel gebezigd werd om weggelopen slaven op te sporen.

candidaten wikkend en wegend, zaten de beide vrienden tot laat in den nacht met roode hoofden bijéén.

Jan Jochems dreigde zijn vertrouwden raadsman door zijn zonderlinge opvattingen tot wanhoop te brengen.

In tegenstelling met wat redelijkerwijze van hem verwacht mocht worden, beschouwde hij het uiterlijk voorkomen als een factor van gewicht en stelde hij zijn eischen op het punt van den leeftijd belachelijk ver beneden zijn eigen jarental; deze gegevens te combineeren met de bepaald onmisbare huishoudelijke hoedanigheden, was geen gemakkelijke taak.

Maar eindelijk werd toch overeenstemming bereikt.

Aan een frissche, flinke boerendochter van een goede dertig jaar, die, zooals zij pathetisch vertelde, thuis door overvloed van zusters teveel was, hoewel zij een eigen, van 'n peetoom geërfd kapitaaltje bezat en gaarne de handen uit de mouwen stak, zou de eereplaats op de hoeve van Jan Jochems worden aangeboden.

De toekomstige echtgenoot bekeek welgevallig de beeltenis van wat hij in eigen terminologie een „kante meid“ noemde. Door een plotselingen twijfel verontrust, vroeg hij zijn vriend, of haar portret wel van den laatsten tijd zou zijn, waarop deze, heftig beangst voor 'n nieuwe periode van beslui-teloosheid, met aplomb beweerde, dat niemand zoo mal zou zijn, met den leeftijd te smokkelen of een geflatteerd portret te zenden, omdat men dan immers bij kennismaking te zeer tegenviel.

Jan Jochems liet zich geruststellen en hielp ijverig mede aan de terugzending van portretten en brieven aan de ongelukkigen, die te licht waren bevonden.

De dorpsonderwijzer, die zichzelf als „postillon d'amour“

betitelde, nam opnieuw een brief ter bezorging mee te den brief, waarin de uitverkorene om een samenkomst werd verzocht, die plaats zou vinden in het voornaamste café van de naburige stad. Jan Jochems' mentor had dit zoo gewild, hoewel Jan Jochems protesteerde, omdat hij dit café te deftig achtte, om het te durven betreden.

„Ja maakt daardoor dadelijk een goeden indruk,“ had de onderwijzer beslist, „en van den eersten indruk hangt veel af in de wereld! Je kunt je aanstaande vrouw niet in je gewone kroeg bestellen, dat voel je toch zelf wel!“

Jan Jochems was gezwich en had eveneens toegestemd in de als herkenningsteeken voor te schrijven roode roos op de borst.

Weifelend, in hooge mate nerveus, schoof hij op den bepaalden dag het deftige café binnen, keek rond, — keek nog eens rond en slaakte een zucht van verlichting.

Slechts enkele vrouwelijke wezens waren in de groote zaal

De Eskimo-hond,

die in de Noordpoolstreken als trekdier en jachthond gebruikt wordt.

aanwezig en van die enkele droeg er niet één een roode roos op haar boezem.

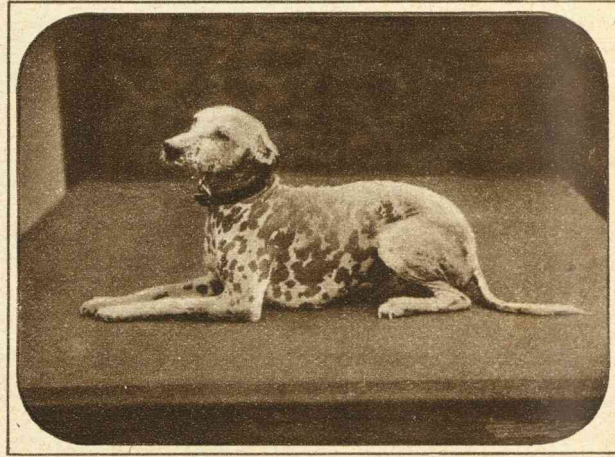
Dankbaar voor dit uitstel van executie, zette hij zich neder en bestelde een kop koffie, nog juist intijds bedenkend, dat een van hem uitstralende bierlucht den indruk, dien hij op zijn toekomstige vrouw hoopte te maken, zou kunnen bederven.

Zijn oogen hingen in spanning aan het zwiepende tourniquet, dat af en toe nieuwe bezoekers naar binnen draaide.

Eindelijk, . . . neen, . . . ja, . . . neen, . . . ja toch!

Jan Jochems' oogen puilden gevaarlijk ver uit zijn rond gelaat naar voren . . . ; met een tegenwoordigheid van geest, — waarop hij zich later tot in de hoogste hemelen verhief, — wurmde hij de zoetgeurende, roode roos uit zijn knoopsgat los, wierp haar op den grond, vertrapte haar met meedoogenloozen voet, veerde omhoog, duwde den kellner een onmatig hoog bedrag voor de nog niet genoten koffie in de hand, zwiepte naar buiten en rende voort, alsof de gansche hel hem op de hielen zat!

Een noodlottige verwisseling van brieven, portretten, adressen had hem zijn vereerend aanzoek doen richten tot de malle, oude, opgedirkte draak, om wier pretenties hij en zijn vriend geschaterd hadden. Zij tenminste betrad met een kolossale, roode roos op haar boezem op het afgesproken uur de plaats van het rendez-vous!

De Zoeloe-hond,

de huishond der Zoeloe-Kaffers.

Zijn vriend trachtte hem tot een nieuwe poging over te halen, maar dat gelukte hem niet.

Toen na lange jaren de oude, trouwe Thanatos, die nooit iemand vergeet, aan Jan Jochems' deur klopte, ging hij met hem mede als vrijgezel; hij had zich nimmer geheel van den bekomen schrik weten te herstellen. —

MIJN SCHRIJVERS.

De eene schrijver

Doet je lachen om zijn grollen,

De ander

Deftig en diep-denkend-gezwollen

Maakt dan je geeuwen gaat

'k Lees den eersten 's morgens vroeg

Den tweeden 's avonds laat.

Kijkje in de Eetkamer.

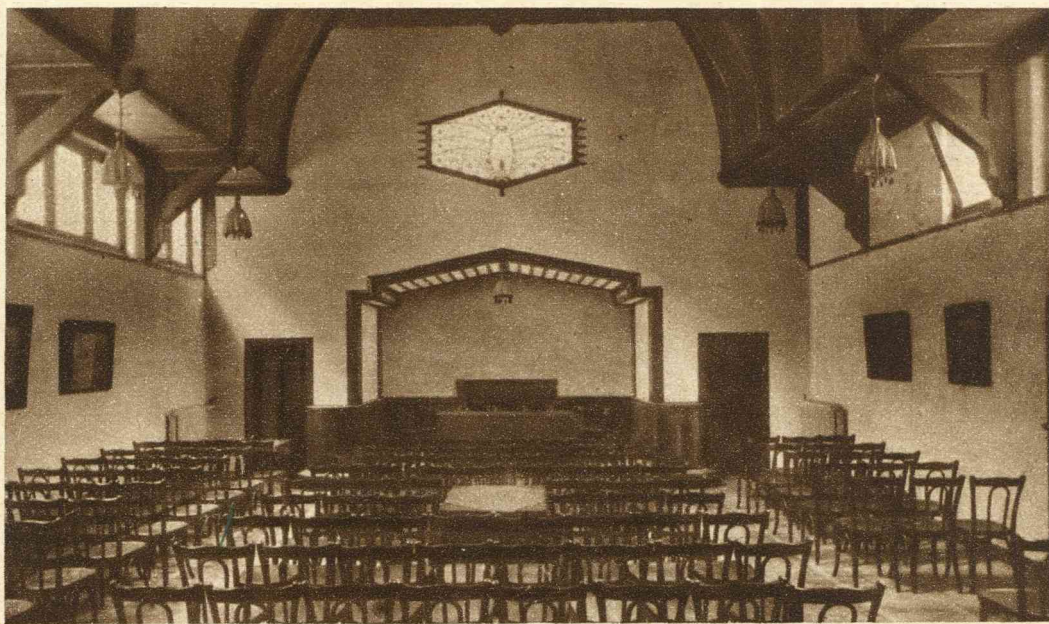
Het Clubgebouw
voor Vrouwen
te
's-Gravenhage

Een der smaakvol-ingerichte theesalons.

Op 11 Februari 1922 is in Den Haag het Clubgebouw voor Vrouwen, de eerste instelling van dien aard in Nederland, geopend en wel op de Lange Vijverberg No. 7. In het sous-terrain zijn keuken, kelder en vestiaire samengebracht. Komt men den hoofdingang binnen, dan vindt men dadelijk links de bestuurskamer, rechts de beide theesalons. Daarnaast ligt de eetkamer, waar de leden en hunne introducées tusschen 12 en 2 en tusschen 5 en 7 de maaltijden kunnen gebruiken. Op de eerste verdieping aan de voorzijde ligt de leeskamer en hiermee door een tusschendeur verbonden de conversatiekamer; aan de achterzijde de speelkamer, biljartkamer en een klein vergaderzaaltje. Al deze kamers worden opgevroolijkt door schilderijen van leden-schilderessen.

Ook biedt de club logies aan en hoewel de vereeniging pas kort bestaat, kan men reeds zeggen, dat die logeerkamers in eene werkelijke behoefte voorzien, daar ze steeds in gebruik zijn. Er zijn er 8, op de tweede verdieping, voorzien van vaste waschtafels met stroomend koud en warm water, terwijl een badkamer ter beschikking

De Van-Dijkzaal.

staat. Reeds van f 2.50 af kan men logies met ontbijt krijgen.

Om het Clubgebouw ook tot een middelpunt van grootere bijeenkomsten te maken, is er een naar de presidentie genoemde „Van-Dijkzaal” aan verbonden, die ruimte biedt aan plm. 300 personen, een uitstekende accoustiek heeft, benevens een eigen toegang in de Hoge Nieuwstraat No 11. Deze zaal, benevens de kleine vergaderzaaltjes, zijn ten allen tijde te bespreken. (Tel. H 6476). Het geheele gebouw, ook de Van-Dijkzaal, is voorzien van centrale verwarming.

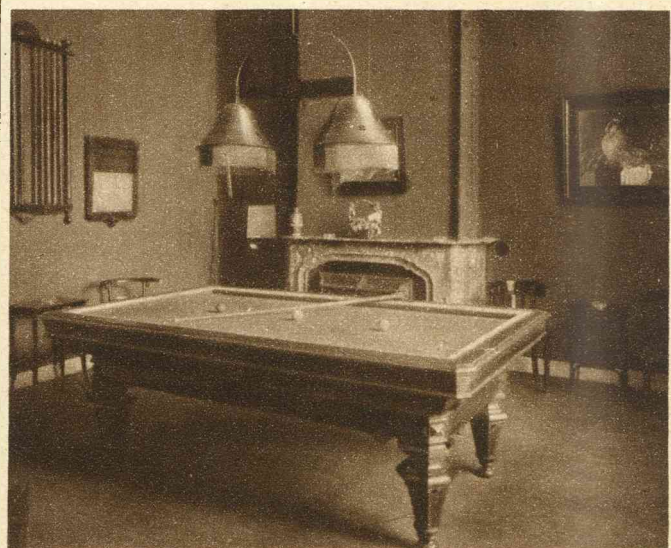
Door de groote belangstelling, die de nieuwe instelling ondervond, kon het bestuur reeds dezen zomer het perceel Lange Vijverberg No 6, dat ook aan de vereeniging behoorde, voor de leden openstellen. In dat huis werden zit- en slaapkamers ingericht, bedoeld voor langer verblijf, en op het oogenblik zijn ook die kamers alle in gebruik. Het lidmaatschap bedraagt f 20.— en f 5.— entree. Ook kan men buitenlid worden voor f 10.— en f 2,50 entree. De houdsters van obligaties, rentende 6⁰/₀, zijn vrijgesteld van entreegelden.

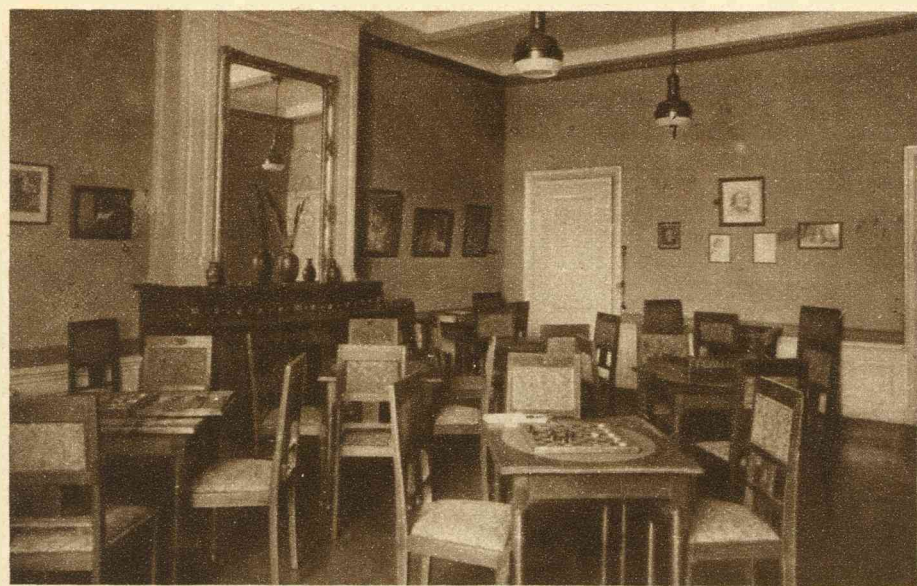
De Conversatiezaal.

In de Leeszaal.

Een hoekje der biljart-kamer.

De Speelkamer.

Het vergaderzaaltje.

SIRJA

ROMAN UIT DE ZESDE EEUW VOOR
CHRISTUS

DOOR D. MASDORP

21)

In zijn eenig liefdesavontuur was hij door Phanes gedwarsboomd en in zijn trotsch gemoed diep gewond. De Egyptische barken, die de hooge bezoekers in de havenstad van de Samische schepen hadden overgenomen en thans in de verte zichtbaar waren met hunne fladderende wimpels en vergulde stevens; schitterend in de zon en door de wachtende menigte met gejuich begroet, voeren, van Naucratis vertrekkende, langs een weelderige woning, aan den oever van den Nijl gelegen en omgeven door een keurig aangelegden lusttuin.

Die woning was het verblijf van een bejaarde Grieksche vrouw, Rhodopis, die in groote gunst stond bij koning Amasis en van hem het voorrecht had verkregen, dat hare woning nimmer door de veiligheids politie mocht betreden worden.

Zij ontving daar de bloem der Grieksche bezoekers van Egypte, en der bijna geheel door Grieken bewoonde stad, en Phanes was één harer meest vertrouwde vrienden.

Als slavin had Rhodopis door hare schoonheid en beschaafde manieren een schitterend huwelijk gedaan; een schatrijk koopman, broeder van de beroemde dichteres en zangeres Sappho, was haar echtgenoot geworden.

Rhodopis had hare kinderen overleefd en van hare kleinkinderen was alleen overgebleven Sappho, die naar hare oudtante was genoemd en nu, nog jeugdig en zeer liefvallig, bij hare grootmoeder werd opgevoed.

Zoo goed had Rhodopis hare kleindochter niet verborgen gehouden of het oog van den trotschen Psamtik was op haar gevallen en de pogingen, die hij had gedaan, om het schoone kind met onedele bedoelingen machtig te worden, waren door Phanes vrijdeld.

Groot was de woede van des Hoogepriesters Neithoteps gunsteling; ondanks zijne huichelachtige vroomheid op zulk eene den Goden ongevallige zonde betrapte te worden en wel door zijn vijand zelf, was meer dan goden en menschen konden verdragen; in het oog van Phanes stond hij daar in al zijne naaktheid. Hij, die alles wat Grieksch was, verfoeide, had zijn hart gezet op eene Grieksche schoone en daardoor zijn levensbeginsel laaghartig verloochend.

Groot was dus zijn vreugde, toen dezelfde Phanes later betrapt werd op een daad, die in het oog der Egyptenaren een doodzonde was. Een dienaar had hij belast met het verdrinken van een nest jonge katten; de dienaar werd door het woedende volk bijna in stukken gescheurd en op bevel van den rechter ter dood gebracht.

Phanes werd gevat en ter dood veroordeeld. Hij zou zijn leven verloren hebben, indien Amasis hem geen genade geschonken had, op voorwaarde, dat hij onmiddellijk Egypte verliet. Meer kon hij van de verbolgen priesters niet gedaan krijgen.

Psamtik beproefde nog te vergeets, zijn vijand te vatten; hij moest zich tevreden stellen met de beide kinderen van Phanes, die hij, ondanks het vrijgeleide zijns vaders, uit het huis van Rhodopis deed oplichten en later wreed vermoorden.

Zoo voert de hartstocht tot zelfvernietiging. De man, dien hij aldus verdwaasd tot zijn onverzoonlijken vijand maakte, was in het bezit van het geheim, dat hem later tot verderf zou strekken.

Zoo stonden dus de zaken, toen het Perzisch gezantschap te Saïs voet aan wal zette en door Amasis en zijn gezin op de beminlijkste wijze werd ontvangen.

Cresus sloot al spoedig een hechte vriendschap met den koning; de beide grijsaards wisselden in een langdurig gesprek hunne rijpe levenservaringen tegen elkander uit; de één, door het ongeluk gestaald en gelukkiger dan te voren; de ander nog op het toppunt zijner macht, doch naderende rampen voorgevoelende en kracht puttende uit de wijze lessen van den ander.

Prins Bardja, keurig uitgedost, den witblauwen hoofdband der Achaemeniden om het weelderig blonde haar, ontlokte den Egyptenaren, anders volstrekt niet ingenomen met al wat vreemd was, een kreet van bewondering. Reeds in het eerste uur had hij het hart veroverd van de schoone prinses Tachot, tweelingzuster, zooals gezegd werd, van Nitetis, die als de bruid van Kamboezia was aangewezen.

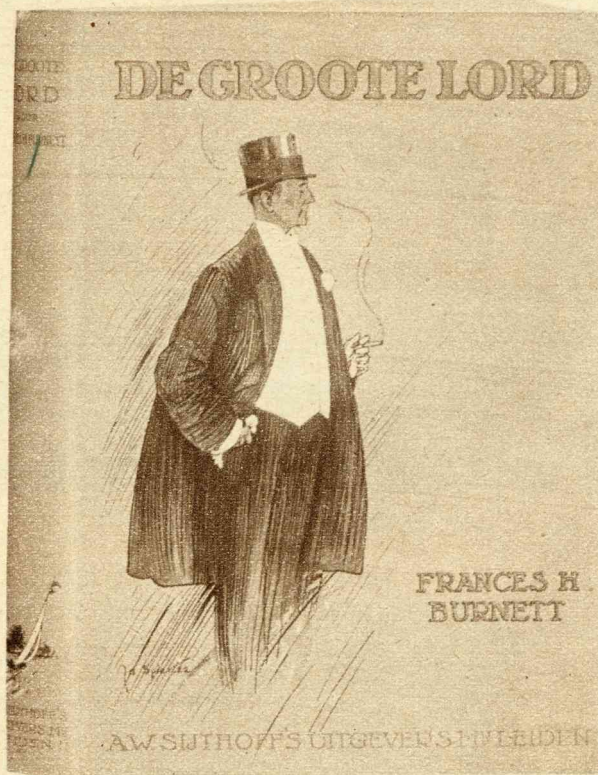
Reeds in de eerste dagen echter ontmoette hij bij een bezoek aan Rhodopis hare beminlijke kleindochter Sappho en bij het eerste samenzijn reeds ontstond tusschen de beide jongelieden een zoo groote liefde, dat de Prins alles vergat en haar beloofde, bij zijne terugkomst in Babylon zijn broeder, den Koning, verlof te vragen, haar te huwen.

Wij zullen deze geschiedenis, die zoo schone is uitgebeeld in George Ebers' „Egyptische Königstochter" niet verder volgen. De draad van ons verhaal leidde echter in die richting en dus moest ze met een enkel woord vermeld.

Bardja reisde met de zijnen naar Babylon terug, als geleiders van prinses Nitetis, die door Amasis gaarne aan Kamboezia werd afgestaan.

Met een groot gevolg, kostbare geschenken medevoerende, was het reisgezelschap Babylon genaderd.

Aan de Syrische kust geland, waren Bardja en Nitetis met hunne reisgezellen over het tegenwoordige Damascus en de ruïnen van Palmyra verder gereisd. Vlugge renboden brachten de tijding hunner nadering te Babylon en Kamboezia reisde zijne toekomstige gemalin een eindweegs tegemoet. Schitterend van goud en edelgesteenten, op kostbare zwarte paarden gezeten, zag Nitetis met vreeze en beving haren echtgenoot, te midden zijner geweldigen, naderen.

De Groote Lord.

Zoojuist verscheen bij A. W. Sijthoff's Uitg. Mij. te Leiden „De Groote Lord", een geautoriseerde vertaling naar het Engelsch van Frances H. Burnett. Wij herinneren ons niet in de laatste jaren een roman gelezen te hebben, die zoo'n diepen indruk op ons achterliet en ons zoo'n schoone ontroering gaf. Dit boek lezen is zich geestelijk verrijken. De vertaling is geworden tot vlot en gaaf nederlandsch, terwijl de uitgeefster het uiterlijk verzorgde op een wijze waardoor het werk ook voor het oog een genot werd. „De Groote Lord" is een boek om te bezitten, te lezen en te herlezen, niet eens, maar vele malen.

Na een voorstelling hunner rijkunst op de steigerende rossen, bracht de gansche cavalcade eensklaps de schuimende dieren tot staan juist voor de draagkoets der Prinses en Nitetis dwong zich zelven, den vorst in het gelaat te zien, die haar nieuwsgierig aanzag. Zijn weelderig ravenzwart haar, forsche trekken en breede schouders maakten een indruk op haar vrouwelijk gemoed van kracht en grootheid, die blijvend was. Aan zulk een man kon een vrouw zich toevertrouwen, dat gevoelde zij. Nog was zijn mannelijk gelaat niet verwoest door het ongebonden leven, dat hij leidde en boezemde nog vertrouwen in. Dapper hield zij den doorborenden blik uit, dien Kamboezia op haar wierp. Dit scheen den koning te behagen. En toen een oogenblik later het gesprek begon en de Prinses blijk gaf, reeds vrij ver in de Perzische taal te zijn gevorderd, haar door Cresus onderweg geleerd, had zij des strengen Kamboezia's hart aanvankelijk gewonnen.

Het koninklijk paar betrok het paleis te Babylon en Bardja ontving van zijn broeder spoedig verlof, om zijn huwelijk met de schoone Sappho te gaan voltrekken, waarvoor hij dus weder naar Egypte reisde. Na enkele maanden keerde hij met zijne jonge vrouw terug en het geheele Hof vertrok kort daarop naar Pasargadae, en vandaar naar Suza.

De koningin had verklaard, dat zij temidden van bouwvallen niet leven kon, die zij in Egypte nimmer had gezien en daar, terwijl het huwelijk onvruchtbaar bleef en de goede verstandhouding tusschen de beide echtgenooten langzamerhand verkoelde, niet bestand tegen de onophoudelijke intriges, door de afgunstige

vrouwen tegen de vreemde koningin gesponnen, vinden wij Kamboezia en Nitetis samen in de groote zaal van het paleis gezeten, terwijl de ondergaande zon de toppen der bergen in de omgeving verguldt. Het schijderachtig dal van den Karoen en den Ulaï, waarin de burcht van Suza zich verhief, bekoorde de jonge vorstin meer dan de treurige vlakte van Babylon, waar zij te veel het verschil met de goed bebouwde Nijlvallei in haar vaderland moest opmerken, sedert het slecht bestuur van Kamboezia en de oorlog daar hadden doen vervallen, wat nog de vergelijking met Egypte kon doorstaan.

Kamboezia was sinds eenigen tijd weder tot zijne vroegere slempmalen en drinkgelagen teruggekeerd en liep nu lusteloos de zaal op en neder, bijwijlen vervoezeliek nedervallende op een zetel, in de nabijheid van de zwijgende Nitetis geplaatst, die met hare dienstmaagden bezig was, de fijne vlasvezelen te spinnen, die zij uit haar vaderland in Perzië had ingevoerd.

Eindelijk kon Kamboezia blijkbaar de stilte niet langer dulden, en begon op knorrigen toon te klagen over het leven te Suza, waar hij alleen terwille zijner gemalin verbleef.

De jonge vorstin verbrak nu ook het stilzwijgen en hare maagden wegzendende, besloot zij, van deze gelegenheid gebruik te maken, om haar echtgenoot eens te onderhouden over de verkeerde levenswijze, die hij zich had aangewend. Als Egyptische koningsdochter schroomde zij minder, haren gemalin te mishagen, dan eene Perzische zou gedaan hebben.

HOOFDSTUK XXII

„Uwe verveling, Kamboezia," zeide zij, „spruit alleen voort uit het gevoel van onbehagen, dat u vervult na de onmatigheid, waaraan ge u in de avonduren overgeeft. Gij moest eens naar Egypte reizen en een voorbeeld nemen aan onze zeden en gewoonten. Uwe Babyloniërs hebben u bedorven, zooveel begrijp ik van de toestanden hier, sedert ik in uw land ben gekomen. Uw broeder Bardja tenminste is een heel ander man, zooals mij mijne lieve zuster en vriendin Sappho heeft verteld, die nu haar eerste kindje, haar kleine Parmys aan het hart drukt, terwijl gij uw lichaam en ziel verderft door den wijn."

„Wanneer gij mij moede zijt, Nitetis," zeide Kamboezia knorrig, „behoeft gij maar te spreken, en gij kunt naar uwen vader Amasis die u hierheen zond, terugkeeren; dat ware tenminste welvoeglijker, dan dat ge mij heenzendt, om zelve hier te blijven. Gij vergeet eenigszins, dat ik de koning ben!"

Hier trad Phanes de zaal binnen en wilde zich verwijderen, toen hij de koningin ontwaarde; maar op een wenk van Kamboezia bleef hij staan.

Nitetis, verstoord over de verkeerde uitlegging, aan de bedoeling van hare wel wat scherpe woorden gegeven, verloor nu ook hare zelfbeheersching en zonder te bedenken, wat zij deed, riep zij boos:

„Mijn vader, mij hierheen gezonden, zegt gij? Onder vraag dezen man. Hij zal u vertellen, dat mijn vader Oehabra reeds jaren dood is; nadat hij door Amasis van den troon is gestooten en van zijn eenig kind reeds bij de geboorte beroofd, is hij van hartzeer gestorven. Hij heeft mijne moeder niet lang overleefd; Amasis liet mij voor zijne dochter doorgaan en op zijn bevel ben ik naar Babylon getogen, om uwe vrouw te zijn. Had ik toen reeds geweten, wat mij deze man nog pas kort geleden heeft verteld, ik ware niet gegaan."

Kamboezia was bleek van ontsteltenis en toorn geworden en liep als krankzinnig de kamer op en neder, terwijl hij de arme Nitetis met verwijten overlaadde, die deze zich bewust was, nimmer verdiend te hebben, tenzij dan door haar ondoordachte openbaring van het geheim, op dit oogenblik pas geschied.

Eindelijk riep hij woedend uit, terwijl Nitetis gebelgd het vertrek verliet:

„Gij wildet, dat ik naar Egypte zou reizen? Welnu, aan uw wensch zal voldaan worden, maar op eene andere wijze, dan gij bedoelt."

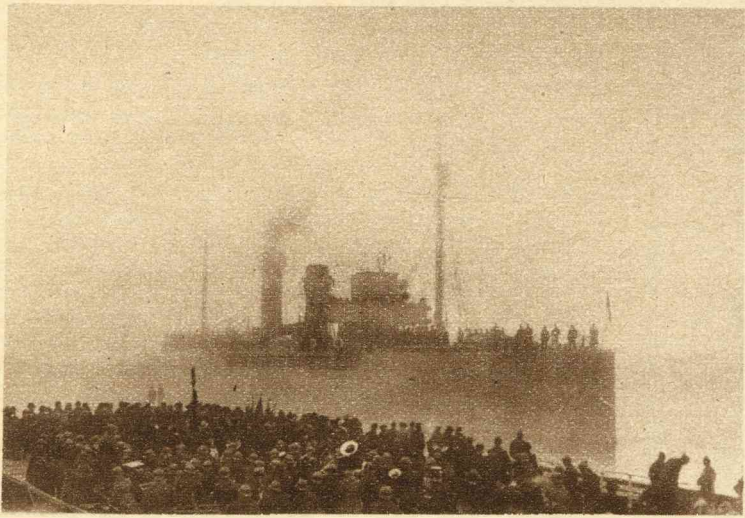
Daarop wendde hij zich tot Phanes, terwijl tegelijkertijd Prexaspes binnentrad voor het gewone dagelijksche drinkgelag.

„Phanes," zeide Kamboezia, „gij zijt mijn vriend. Verklaar mij het raadselachtig woord, dat de koningin daareven gesproken heeft. Ik kan niet twijfelen aan hetgeen zij heeft gezegd, doch een nader bewijs zal toch noodzakelijk zijn. Gij hebt de beschuldiging tegen Amasis geuit. Kunt gij die bewijzen?"

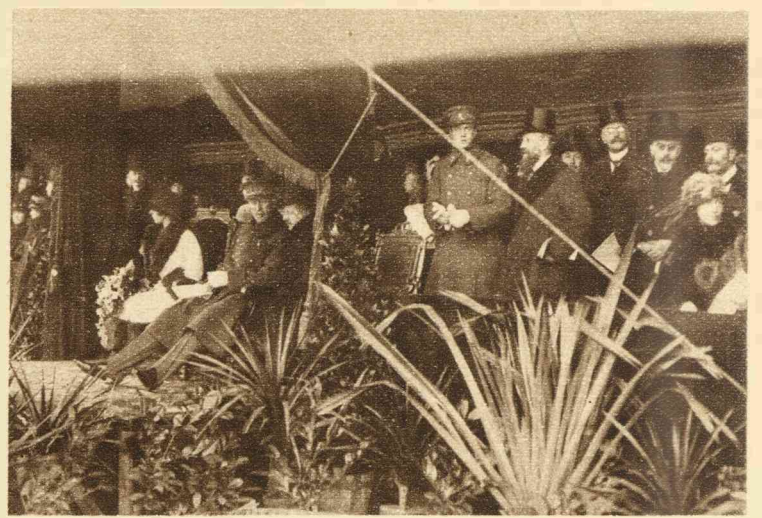
„Ik ben te Suza gekomen, o koning, om u de bewijzen te geven," zeide Phanes. „Ik draalde nog; aarzelde om het geluk der koningin te verstoren; het zou te laag geweest zijn, dit te doen, om mijn eigen gevoel van wraak te bevredigen."

„Doch ik heb mij overtuigd, dat het haar niet ongewoon zou zijn. Het spijt mij tevens voor Amasis, die mijn vriend was. Maar Psamtik verdient zijn gerechte straf. (Wordt vervolgd)

HET WERELD

PANORAMA

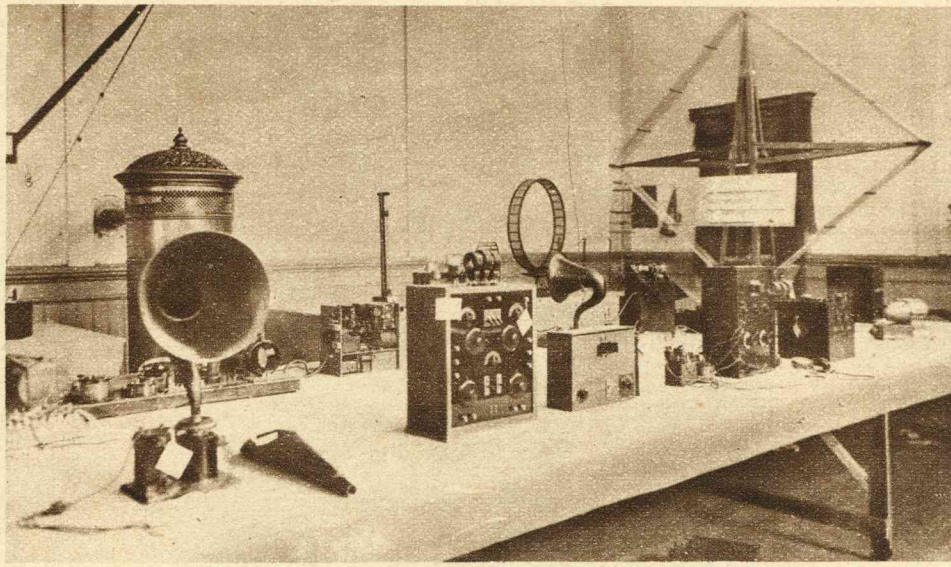
De opening van het kanaal Brussel—Antwerpen.

Zondag 12 November werd te Brussel het kanaal Brussel—Antwerpen, waardoor deze eerste stad zeehaven is geworden, door den koning van België plechtig geopend. Onze foto's geven, links: De aankomst van het eerste Belgische oorlogsschip in de haven van Brussel. Midden: De beker welke door den heer Smeenge namens de Nederlandsche deputatie aan de stad Brussel ter herinnering werd aangeboden. Rechts: De koninklijke familie op de officiële tribune.

Saartje Burgerhart.

Mevr. Emma Morel als Saartje Burgerhart en Jac. Reule als Ravenhorst in „Sara Burgerhart" van Aagje Deken en Betje Wolf, waarvan bij het Kon. Nederl. Tooneel verleden week de première ging.

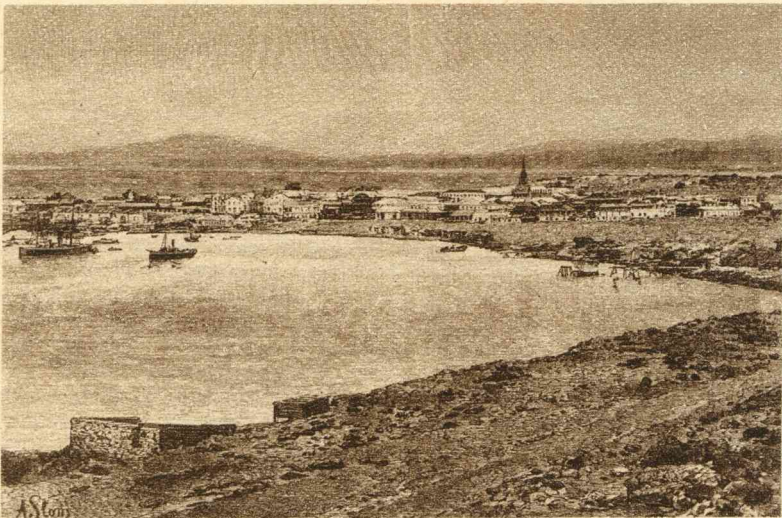
Radio-telegrafische Tentoonstelling.

Te Rotterdam wordt een Internationale Tentoonstelling op het gebied van Radiotelegrafie gehouden. Onze foto toont de inzending van de Luchtvaartafdeeling te Scesterberg.

Ter herinnering aan den Wapenstilstand.

Te Parijs werd den 11en November, den zogenaamden Armistice-dag, een monument onthuld ter herinnering aan het teekenen van den wapenstilstand.

Links:

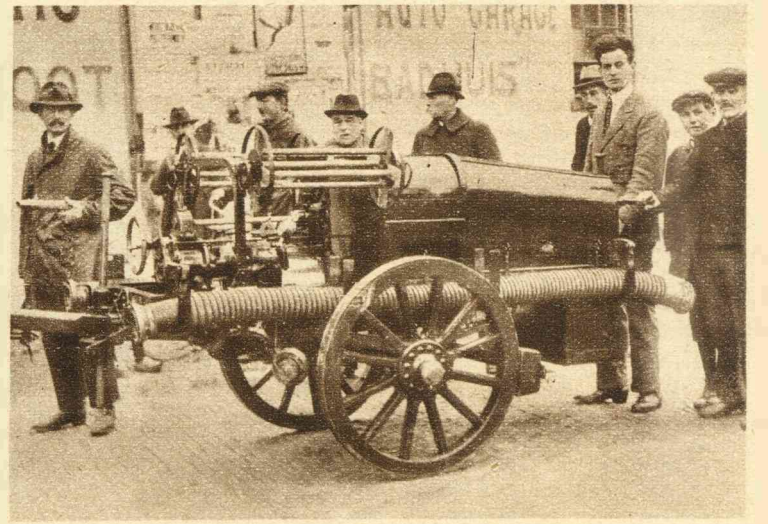
De aardbeving in Chili.

Gezicht op de haven van Calderal, welke door de in Chili plaats gehad hebbende aardbeving totaal verwoest werd.

Rechts:

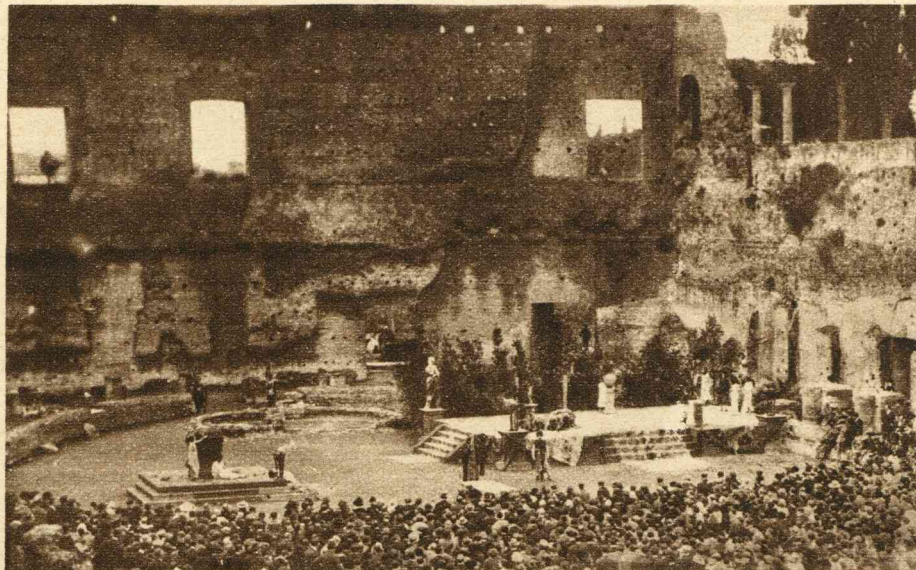
Een nieuw type motorbrandspuit.

Te Zandvoort werd de vorige week een demonstratie gegeven met een nieuw type motorbrandspuit, die ondanks haar kleinen omvang een capaciteit van 1000 liter per minuut bezit.

De Sultan van Turkije,

die de vorige week Vrijdag uit Constantinopel gevlucht is.

d'Annunzio's herstel.

Teneinde d'Annunzio's herstel te vieren is te Rome op den historischen Palatijnschen heuvel een grandioze opvoering gegeven van zijn „Phedra".

Cuno,

de generaal-directeur van de Hamburg-Amerika-lijn, wien door president Ebert de vorming van een nieuw kabinet werd opgedragen, doch die daarin niet kon slagen.

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Nuttige Wenken.

Aangeslagen theepotten of koffiekannen reinigt men het best met sodawater of verdund zoutzuur.

De peer van een petroleumlamp mag nooit tot den rand gevuld worden.

Petroleumlampen die niet geregeld gebruikt worden, moet men van tijd tot tijd geheel laten uitbranden.

Aardewerk voorwerpen worden onbreekbaar, wanneer men ze vóór het in gebruik nemen met koud water opzet, waarin goed gezeefde houtasch is gemengd, ze twee uur laat koken en ze daarin laat koud worden.

Gelige schimmelplekken in kopergravures verwijdt men met een mengsel van één deel chloorkalk in twintig deelen water met bijvoeging van een weinig azijn. De gravure blijft zoo lang in de vloeistof tot het onbedrukte papier wit geworden is, waarna ze nog verscheidene uren in vaak ververscht schoon water gelegd wordt. Kopergravures, die geel geworden zijn, worden eerst met water waarin onderzwezelzure natron is opgelost, zorgvuldig gereinigd en dan gedurende een minuut in bleekwater gedoopt.

Nachtmerrie kan men gemakkelijk vermijden, omdat de oorzaak ervan gelegen is in het overladen der maag met zwaar te verteren spijsen kort voor het naar bed gaan. Gaat men op de zijde liggen, dan komt nachtmerrie niet voor, evenmin als men onder en op wollen dekens slaapt.

Wie zich aan koude wasschingen gewent, verhoogt den weerstand van zijn lichaam tegen kouvatten. Menschen met een gevoelige huid beginnen het beste met water van 20°, dan langzamerhand kouder. Kinderen moeten zoo vroeg mogelijk hieraan gewennen, omdat dit een voorbehoedsmiddel tegen een heele reeks kinderziekten is. De beste tijd voor afwasschingen is 's morgens vroeg na het opstaan.

Hoestprikkeling vermindert door warme dranken.

Een elastiek zóó om het hoofd doen, dat de kaken tegen elkaar gedrukt worden, voorkomt het snurken in den slaap.

DE NIEUWSTE MODE.

Links: Fraaie japon van grijs fluweel, die zijdelings omhoog gedrapeerd is, zoodat zich een onderrok van dezelfde stof vertoont. De lussen, die de drapeering vasthouden, zijn opgezet. Een bontrand garneert den kraag en den onderrand der japon. Bijpassende knoopjes. Rechts: Japon van heider bruin satijn, waarvan het bovengedeelte geheel met zwart geborduurd is. De effen rok opent zich over een fond van zwart satijn waarvan ook de mouwranden zijn. De ceintuur heeft zwart oplegsel en borduursel.

Recepten.

Stampot van appelen.

Benoodigd: $\frac{1}{2}$ K. G. zure appelen; $\frac{1}{2}$ K. G. zoete appelen; 1 K. G. aardappelen; $1\frac{1}{2}$ d. L. water; 250 gram versch spek (te vervangen door: 40 gram boter of reuzel); 5 gram zout.

Bereiding: De appelen schillen, in viertel snijden en de klokhuizen wegnemen. De aardappelen eveneens schillen, onder in de pan leggen met het water en het zout, eerst de zoete, ten slotte de zure appelen toevoegen en aardappelen en vruchten samen zachtjes gaarkoken (drie kwartier à één uur). Gebruikt men er spek bij, dan wordt dit gewassen en tusschen de aardappelen gelegd. Is alles gaar, dan aardappelen en vruchten goed dooreenstampen en, indien geen spek gebruikt is, stoven met de boter of den reuzel.

Appelsoep.

Benoodigd: 500 gram moesappelen; 1 Liter water; 75 gram suiker; 1 dun citroenschilletje; 1 stuk pijpkaneeel; sap van 'n halven citroen; 75 gram rozijnen of krenten.

Bereiding: De appelen wasschen; stelen en kelkjes verwijderen; de vruchten in het water gaarkoken en daarna door een haren zeef wrijven. Het moes, dat, indien de appelen melig zijn, nog met water verdund wordt, opnieuw aan de kook brengen, het citroenschilletje, het stuk pijpkaneeel, de rozijnen of krenten en de suiker eraan toevoegen en gedurende dertig à veertig minuten, onder af en toe roeren, zachtjes laten koken. Is de appelsoep niet frisch genoeg van smaak, dan kan men er zooveel citroensap bij doen, als men noodig acht. Men kan er geroosterde of in boter gebakken dobbelsteentjes brood bij presenteren.

Voedzamer wordt het gerecht, indien men er in boter gebakken griesmeelballetjes door doet of ongeveer 50 gram griesmeel in de vruchtensoep laat gaarkoken.

Genoemde griesmeelballetjes worden op de volgende wijze gemaakt. In $1\frac{1}{2}$ d. L. melk of water verwarmt men, onder voortdurend roeren, 100 gram griesmeel, 60 gram boter, 50 gram suiker, 2 eieren en een weinig zout, tot de massa goed samenhangt en van de pan loslaat. Van deze massa maakt men balletjes welke men in boter bakt, of in water met een weinig zout, ook wel in de vruchtensoep, gaarkookt.

VOOR DE JEUGD

HET CHINEESCHE KOPJE. II.

Het was diepe donkere nacht, toen Irma weer ontwaakte. Zij hoorde een zacht tikken naast zich, toen dacht zij, dat is Nun-lang's hart, dat zoo slaat. Maar spoedig bemerkte zij, dat het een horloge was en zij zich alleen bevond in een vreemd-koude ruimte, die vlak om haar lichaam, hare gladde wanden had.

Daar hoorde Irma een zacht stemmetje naast zich, dat heel lief fluisterde: „Kleine Irma, ik, Nun-lang ben bij je. 's Nachts varen we niet op het water, dan is het te koud. Wanneer 's avonds de zon ondergaat, glijden wij zacht aan land en ben ik weer de geschilderde prinses op het kopje. Aan den oever vond iemand ons, die ons meenam als iets kostbaars. Wanneer de zon opgaat, vluchten wij en reizen verder.”

Toen opende Irma hare oogen heel wijd en zag, dat zij in haar eigen Chineesch kopje lag, even klein en sierlijk als prinsesje Nun-lang, die zich in hare boot opgericht had en nu over den rand van het kopje keek. Hare zilveren haarnaalden schitterden en hare oogen lichtten, toen ze weer begon te spreken: „Kleine Irma, kom uit het kopje, waarin Heu-ting je, onzichtbaar voor andere menschen, gezet heeft.”

Toen stond Irma op en klauwde uit het kopje. Maar het ging zeer moeilijk, want aan den binnenkant was het zeer glad. Nu verheugde Irma zich, dat dat leelijke gat er nog was, waar- aan zij vroeger zoo'n hekel had, en die zoo afschuwelijk stond. Nu kon zij zich daaraan vasthouden. Eindelijk was Irma er uit en stond naast de prinses, ook zoo klein als deze.

En prinses Nun-lang greep hare arm en ging met haar wandelen. Wat was het daar prachtig om te zien!

Zij waren in een wonder-mooi huis van glas, dat drie etages had, en op alle drie de etages waren fijne en mooie menschen van porselein. Een heer, met gouden gespen op de schoenen en een langen degen ging naar een dame toe, die er even

zoo aardig uitzag, met hare mooie, gefriseerde haren en een wijden, zijden rok, die in bevallige plooiën om haar klein lijfje viel. Die twee maakten beleefde buigingen voor elkaar, en dan dansten zij met sierlijke passen op hun hooggehakte schoentjes. Een oude dikke theepot stond erbij en ergerde zich zeer, dat men in 't geheel niet op haar lette.

Zij was van heel oud zilver, daarop was zij zeer trotsch, maar voor de sie lijke porselein-heertjes was ze veel te zwaar, daarom bemoeide zich niemand met haar. Eindelijk danste zij met den suikerpot rond, maar zij waren beide zoo onhandig, dat zij voortdurend tegen elkaar aanbonsden, daarom bleven ze liever op hun presenteerblaadje staan.

Irma was over alles wat zij zag, zeer verwonderd en verheugde er zich over, dat zij te midden van zulk fijn en deftig gezelschap was, en dat de vriendelijke rococo-heeren met haar wilden dansen en de dames zoo aangenaam met haar spraken.

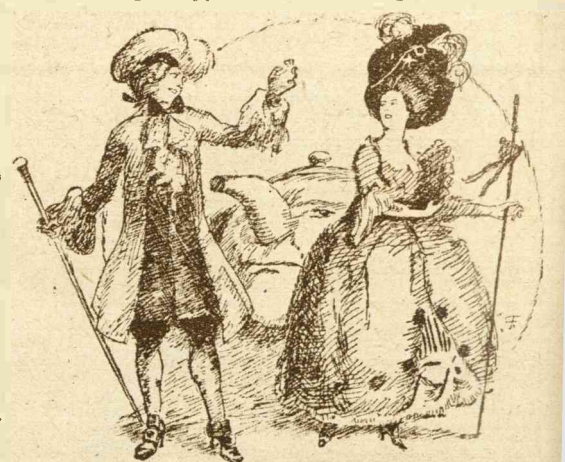
Opeens sprongen allen weer vlug op hun plaats terug, de dames glimlachten weer stil en zachtjes zooals te voren, de heeren stonden heel ernstig en de oude theepot mompde ook niet meer.

Want plotseling was het helder dag geworden; een menigte heeren en dames kwamen de kamer binnen, waarin, in een glazen kastje de oude fijne snuisterijen bewaard werden. Een dame trad naar voren en maakte het kastje open. Ze greep meteen het Chineesche kopje eruit, waarin Irma weer angstig weggedoken was.

De dame gaf het kopje rond en ieder bekeek het. En toen sprak de dame: „Ziet u, dit aardige kopje heb ik toevallig hedenavond gevonden. Lieden, die van hare waarde niets wisten, hebben het waarschijnlijk weggegooid, daar hier een stukje uitgeslagen is.”

De dames en heeren knikten en zetten zeer ernstige gezichten. Slechts één heer zei: „Het is geen echt kopje.” Hij was zóó dom, dat hij niet eens merkte, dat hij een echte Chineesche prinses in de hand hield en een machtigen, angstwekkenden toovenaar. Heu-ting ergerde zich zóó daarover, dat hij den vreemden heer in den vinger beet, die dadelijk bloedde, doch hij zei slechts: „O, wee, ik heb mij aan die oude scherf gesneden.” — Dan werden zij aan een andere dame gegeven, die het kopje nam en in haar taschje stak en er mede wegging.

Irma was daar in het geheel niet blij om, want een oude vervelende sleutel, die naast haar lag, kittelde haar voortdurend met zijn baard; zij zou veel liever in het glazen kastje bij het voorname gezelschap-gebleven zijn. (Slot volgt).

Een oude dikke theepot stond erbij en ergerde zich zeer.

OOM TOM.

Dat mooie kopje! Er was meteen een stukje af. (Zie vorig N.o)

DE ZONNEJONKVROUW

EEN ROMAN VAN DE ROODE AARDE

VAN ANNY WOTHE

Vertaald door Mevr. J. P. WESSELINK-VAN ROSSUM

9)

Graaf Waldau heeft aangeboden, u door zijn huis te geleiden," trachtte Helmgard Margone te kalmeeren.

Mevrouw von Rinkerode sloot de oogen.

"Met hem? Neen, dat is niets, ik wil de vertrekkende niet terugzien," zei zij huiverend, "hem ook niet; hij herinnert mij aan iets, wat al lang dood is en niet herrijzen mag."

Helmgard stond zuchtend op.

"Slaap wel, Mama," zei zij met week stem, terwijl zij haar moeder over het blanke voorhoofd streek.

Margone glimlachte; het was haar oud betooverend lachje en ze legde daarbij den vinger op haar lippen.

"Vergeet niet, dat wij samen een geheim hebben, Helmgard."

Helmgard hield de witte vrouwehand vast, tot dat de diepe ademhaling van Margone haar zeide, dat zij was ingeslapen.

Daarna verliet Helmgard het vertrek. Met vermoede schreden liep zij naar haar kamer. Hoofd en hart waren haar zwaar. Al had zij Margone ook beloofd haar vader niets te vertellen van den nachtelijken tocht, zij voelde zich toch verplicht hem opmerkzaam te maken op den gemoedstoestand van haar moeder. Klaarblijkelijk was Margone zeer ziek en haar vaders hart, dat de mooie vrouw hartstochtelijk liefhad, zou bitter lijden.

Helmgard kleepte zich snel uit en vlocht haar haar in twee dikke vlechten, en daarbij herinnerde zij zich, dat de graaf haar met lofhangend haar had gezien. Wat moest hij wel van haar en van haar moeder denken? Een zacht, trillend smartgevoel kwam in de ziel van het meisje en een heete traan rolde over haar wang.

Kwam het leed nu ook haar ziel vervullen? Neen, dat mocht niet! Tot nu toe was het haar gelukt, de donkere schaduw, die altijd weer over den Zonnehof viel, te bannen. Met haar vrolijkheid had zij, in vereniging met den opgewekten aard van haar vader, nog steeds de zon aan den Hof vastgeketend. Zij mocht haar naam toch geen oneer aandoen?

Het was haar echter dikwijls niet gemakkelijk geweest. Ondanks alle goedheid en teederheid, die Margone haar betoonde, was Helmgard nooit het verlies van haar moeder, die zij in 't geheel niet had gekend, te boven gekomen. Zij kon het Margone niet geheel vergeven, dat zij het geweest was, door wie haar vader haar aanbeden moeder zoo spoedig vergat en zijn liefde aan een vrouw gaf, die voor 't gevoel van Helmgard toch altijd een vreemde bleef.

Heden voor het eerst voelde Helmgard zich innerlijk nader tot haar stiefmoeder. Zij had angst voor de vrouw die haar vader liefhad, en nief alleen om hem.

En terwijl zij in haar bed lag en nadacht over den vreemdste van al de dagen, die in haar jong leven was gekomen, dacht zij plotseling met een lachje:

"Nu ziet men eens, hoe spookgeschiedenissen ontstaan. Mama heeft stilte des nachts door de vertrekkende van het Elzenslot gedwaald, de boeren hebben haar gezien, haar voor een geest gehouden en 's morgens hebben zij over de geestverschijning gesproken en wij hebben het geloofd."

Maar had Mama niet gezegd, dat het huis vervloekt was en de vloek den nieuwen eigenaar zou treffen?

"Stellig niet," dacht Helmgard; "als hij goed is, zal hem niets overkomen."

Zij vouwde vroom haar handen over haar jonge borst en zond een kindergebed tot den Allerhoogste omhoog voor haar moeder en voor hem, dien zij heden voor het eerst had gezien, tot wien zij zich aangetrokken voelde en die toch zoover van haar was en met wien zij nu ook een geheim had, evenals met Mama.

De Zonnejonkvrouw had reeds ontelbare malen door de heldere ruiten gekeken om naar het blonde meisjeshoofd te zien, dat op het witte kussen lag, maar Helmgard merkte niets van haar zonnezuster. Zij sliep vast en rustig tot het helder dag was en een liefelijk lachje lag nog op haar gelaat, toen tante Grit bezorgd de kamer binnenkwam om naar de jonge langslaapster te kijken.

"Je hebt zeker een mooi droom gehad, Helmgard?" vroeg zij, terwijl zij teeder met haar hand over het gloeiende jonge gelaat streek.

Helmgard wreef verwonderd haar oogen uit.

"Ja, tantetje, een wondermooien droom. De zonnejonkvrouw nam mij mede op haar gouden wagen en bracht mij regelrecht den hemel in."

"Blijf liever op de aarde," zei tante Grit droogjes, "maar nu fluks, fluks, men is reeds aan het tweede ontbijt."

"Mama ook?" vroeg Helmgard.

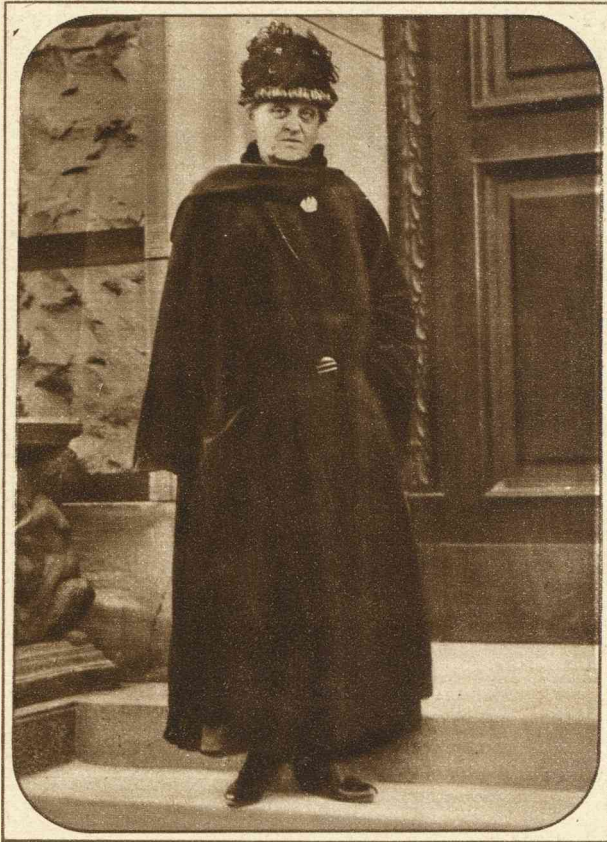
"Neen, Mama heeft hoofdpijn, ze wilde tot den middag blijven rusten."

Helmgard sprong met beide voeten tegelijk uit bed.

Hoe goed, dat Mama bleef liggen! Nu kon zij straks dadelijk met haar vader spreken.

Toen Helmgard op het terras kwam, was Eilert von Rinkerode reeds met Baldo naar de akkers gereden en daar tante Grit een en ander in het huishouden te doen had, moest Helmgard haar ontbijt alleen gebruiken. Daar zat zij nu met haar overvol hart, en haar saphierblauwe oogen tuurden peinzend in de verte.

Van de heide woei een zachte welriekende geur naar haar toe, en 't was Helmgard, als hoorde zij van verre den kreet van het bruisende leven klinken, een

De voorzitter van den Wereldbond voor Vrouwenkiesrecht.

Mevrouw Carrie Chapman Catt, een boeiend spreekster, wier aannangsters in de Vereenigde Staten bij miljoenen geteld worden, en wier streven het is in alle landen een volksvertegenwoordiging te krijgen die voor de staatsburgerlijke gelijkstelling der vrouwen werkt, hield Zondag 12 November in de groote zittingszaal van den Rijksdag te Berlijn een voordracht over het onderwerp: "De politiek der vrouwen van onzen tijd".

kreet, dien zij nog nooit had vernomen. Vele wegen openden zich plotseling voor haar, die zij nog niet kende. Golven van purperen gloed glinsterden over de blauwachtig roode bloemenzee der heide en op alle paden, die zij zag, liep het verlangen, haar verlangen, dat de armen uitstreckte naar het leven.

Nu werd de Zonnejonkvrouw heel treurig en keek niet eens naar haar zuster, die uit den blauwen zomerhemel een overvloed van goud op haar neerwierp.

Eenige dagen later liep Helmgard over het kleine dorpskerkhof, dat de eerwaardige oude kerk van Rinkerode omgaf, om haar vriendin Isot te bezoeken. Men had haar in de pastorie gezegd, dat Isot bij het graf van haar moeder was, om de heilige plek voor den aanstaanden geboortedag van de ontslapene met bloemen te tooien.

Isot kwam Helmgard reeds tegemoet; zij had de hark en den gieter nog in de hand. Zij was evenals Helmgard in de oude Westfaalsche dracht gekleed.

"Kijk maar eens," zei zij op den grafheuvel wijzend, die onder een berg van rozen verborgen lag, "ik heb den geheelen tuin voor moedertje geplunderd."

"Hoe mooi," zei Helmgard bewonderend, "ik heb vandaag geen bloemen voor mijn moedertje meegebracht, omdat ik eigenlijk alleen van plan was naar jou toe te gaan, Isot."

Het dochttertje van den predikant keek haar vriendin opmerkzaam aan.

"Heb je iets bijzonders, dat je bezighoudt, Helmgard?"

De Zonnejonkvrouw knikte, daarna liep zij naar de oude kerk, waarnaast de familiegrafkelder lag der baronen van Rinkerode.

Zij keek door het ijzeren gesloten hek en zocht met haar oogen onder de vele doodkisten die van haar geliefde moeder. Maar de kelder was donker, slechts de krans van witte leliën op de kist van haar kleine broertje glinsterde.

Helmgard zuchtte.

"Ik zou liever daarbeneden later niet slapen," fluisterde zij, "liever ginds tegen den muur, zooals de arme prinses Juliana. Dan kon de wind van de heide over mijn graf waaien en ik zou den heidegeur ruiken; de grafkelder waar mijn arm moedertje slaapt, is ontzettend."

Isot greep de hand van Helmgard.

"Je bent vandaag vreemd, Zonnejonkvrouw, zoo ken ik je in 't geheel niet. Kom, we zullen naar onze lievelingsplaats gaan en dan ga je mij wat vertellen."

Zij zette hark en gieter in een hoek neer en hand aan hand liepen de meisjes over den stillen, eenzamen Godsakker, tot waar er geen graven meer waren.

Slechts het graf der prinses lag eenzaam, omgeven door bloeiende roode heide, die de twee meisjes erop hadden geplant.

Aan het uiterste einde van het kerkhof was in den muur een gat, juist groot genoeg voor de meisjes om in te zitten. Daar hadden zij reeds als kinderen haar kleine geheimen gewisseld en met haar poppen gespeeld.

Zij zaten als in een leunstoel tusschen den muur, lieten haar voeten naar de straatzijde neerbengelen en keken ver over dorp en heide.

"Nu," zei Isot bemoedigend, "wat is er eigenlijk gebeurd?"

"Och," zuchtte Helmgard, "ik voel mij heel rampzalig, Isot, denk eens aan, vader vroeg mij ernstig, wanneer mijn verlovings met Baldo publiek zal worden. Baldo zou graag willen weten, waar hij aan toe is en wij waren oud genoeg om te trouwen."

Het blozend frissche gelaat van Isot werd heel bleek. De groote grijze oogen richtten zich verschrikt op haar vriendin.

"En jij?" kwam het opgewonden van haar lippen. "Wat heb je geantwoord?"

Helmgard haalde de mooie schouders op.

"Ik heb geantwoord, dat ik nog geen lust in trouwen heb en Baldo mij bovendien nog in 't geheel niet had gevraagd."

Isot zuchtte zacht.

"Heb je hem lief?" vroeg zij aarzelend.

"Liefhebben?" zei Helmgard treurig. "Stellig, ik mag hem graag lijden, maar of ik hem liefheb, dat weet ik niet."

Ik zal er niet van buiten kunnen met hem te trouwen, Isot," vervolgde zij peinzend, "want wat zou er van Rinkerode worden, als ik Baldo niet nam? Mama en ik konden dan, als vader vroeger sterft, bij Baldo genadebrood eten en dat moet heel bitter zijn."

"Ik zou niet zonder liefde willen trouwen," zei Isot en sloeg met haar in zwarte muiltjes gestoken voetjes heftig tegen den ouden muur.

"Ik ook niet, Isot, maar wat moet ik doen? Sedert den dood van mijn broer staat het vast, dat ik de vrouw van Baldo word en sedert hij hier op het landgoed is, behandelt men de zaak zoo, alsof het onherroepelijk is, dat wij met elkaar trouwen. Alleen Mama schijnt de meening van vader niet te deelen. Zij kan nog altijd niet in Baldo den opvolger van Hajo zien. Dat zal ook wel het eenige zijn, dat zij tegen dit huwelijk heeft."

"Ik vind dat het in de eerste plaats op jou en Baldo aankomt, Helmgard."

"Op mij stellig niet," antwoordde het jonge meisje scherp, "maar alleen op Baldo. Ten slotte moet ik blij zijn als hij mij neemt, alleen om mijn geliefden Zonnehof niet te verliezen."

Iets als toorn vlamde in het gelaat van Isot op.

"Je wilt je dus verkoopen? Als je Baldo niet liefhebt, mag je hem niet nemen."

"Wie zegt dan, dat ik hem niet liefheb? Ik mag hem werkelijk graag lijden, hij is mij lief en dierbaar. Ik weet alleen niet of dat voldoende is voor een huwelijk."

Isot schopte boos met haar voet een losgeraakte steen van den muur, zoodat hij met een dof geluid beneden op den weg viel.

"Hallo," riep een mannestem naar boven, "willen jullie me werkelijk dooden?"

"Baldo!" riep Helmgard verschrikt en Isot staarde naar den weg alsof zij een geestverschijning zag.

Baldo zwaaide vrolijk met zijn hoed.

"Mag ik boven komen?"

"Als je kunt," plaagde Helmgard.

Zonder zich te bedenken klom Baldo den muur op en nu zat hij iets hooger dan zij, naast de meisjes en lachte haar vrolijk toe.

(Wordt vervolgd).

PANDER
 & ZONEN

DEN HAAG

AMSTERDAM
ROTTERDAM

EETKAMER f 525.—

SLAAPKAMER f 590.—

HEERENKAMER f 515.—

Eigen Fabrikaat

Speciale Ontwerpen

VOOR

Grapjes.

„Wat zou je nu het liefst zijn,” vroeg de onderwijzer aan een meisje uit zijn klas. „goed of mooi?”

Het kind dacht even na en zei toen:

„Mooi, meester, dan kan ik altijd nog goed worden als ik wil.”

„Denkt jouw vrouw voordat ze spreekt?”

„Dat weet ik niet. Zóó vroeg ben ik nooit op.”

„Moeder, op welken dag ben ik geboren?”

„Op Donderdag, lieveling!”

„Wat een bof, hè? Dat is net uw jour!”

Dude dame (een bedelaar een kwartje gevend): „Arme man! En ben je getrouwd?”

Bedelaar: „Pardon, mevrouw! Dacht u soms dat ik bij volslagen vreemden zou komen als ik een vrouw had om mij te onderhouden?”

Vader: „En heeft mijn dochter je ook op een of andere wijze aangemoedigd?”

Schoonzoön-in-spé: „Nou — zij zei dat u waarschijnlijk niet ongenegen zoudt zijn om haar haar maandgeld door te betalen als wij getrouwd waren!”

Toen het saai „gezellige” avondje bij de van B's ongeveer halverwege was, zei een van de gasten tegen een jongen man die geuilde:

„Verschrikkelijk vervelend, hé? Als het niet zoo onbeleefd was, ging ik weg.”

„Ja. Ik zou het ook wel willen. Maar ik hoor hier thuis!”

Allerlei Wetenswaardigs.

EEN BEGRAFENISMAAL IN 1680.

In een zeventiende-eeuwsch geschrift komt voor de volgende „Korte Notitie van de Begrafenis van Gerrit Dirksz den Uijl, Herbergier te Sloten, den 21 May 1680”, die wij interessant genoeg vinden om in ons blad af te drukken, omdat de gastronomische eigenschappen van onze voorvaderen er op bijzonder tekenende wijze in worden belicht.

„Ten dienste van d' Overledene, zo in 't Sterfhuis, als in de voornaamste Herbergen daar omtrent, is geconsumeert,

20 Oxhoofden zo France als Rinse Wijn.

70 Half vaten Bier, zo bitter als zoet.

1100 Pont Vleesch. Waar van op 't Konings Plein gebraden is:

55 Pont tot Harsten.

28 Kalf-borsten.

12 schapen-bouten.

18 Groote Venisoenen met witte Korsten.

200 Pont Fricadellen.

Voorts Broof, Mostaart, Kaas, Boter, &c. naar advenant.

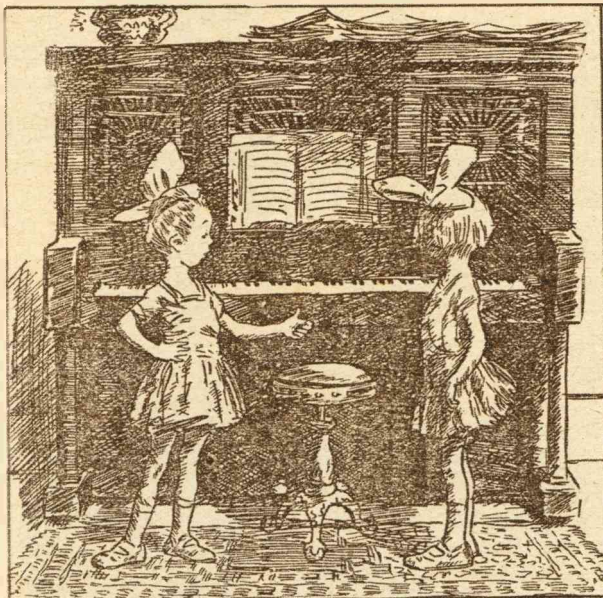
Varinis Toebak in vollen overvloed.

Wat overigens nog ten gerieve der gasten bij deze „plechtigheid” gedaan werd, leert ons het vervolg der korte notitie, waarin wij lezen:

„Ten dienste van de gene die geliefden ter Begrafenis te komen, lagen alle de Schuitjes van den Overtoom aan de Stadt, om haar tot Sloten, en wederom tot Amsterdam te brengen: Die alle met volle lading derwaarts en herwaarts gekeert zijn.

Behalven deze wierden 'er zo veel Wagens en Chézen met volk op den weg gevonden, datter wél de lengte van 56 Roeden mede bezet was, en, door de menigte, onmogelijk konde getelt worden; door dien veele zo wel nevens, als achter malkanderen reden.”

Ook de niet-genoodigden vaarden bij deze begrafenis wel, want volgens hetzelfde stuk werden er tusschen Sloten en Amsterdam wel 50 à 60 bedelaars gevonden, die stomdronken langs den weg lagen...

„Ken jij het?”
 „Natuurlijk! Het is heel gemakkelijk. Je hebt niets anders te doen dan die witte dingen naar beneden te drukken.”

WERKEN DER DUISTERNIS

OF

DE VELUWE IN HET TEEKEN VAN „HET LICHTBEELD”

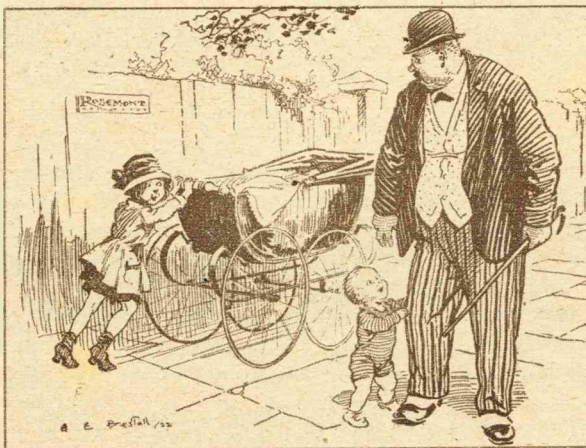
DOOR CO NIJE

Met teekeningen van André Vlaanderen.

Naar aanleiding van bovenstaand verhaal looft de firma D. v. Kreveld te Amsterdam onder onze abonné(e)s een voorwerp ter waarde van honderd gulden uit. Voor de voorwaarden tot deelneming verwijzen wij naar ons nummer van 1 November l.l., waarin wij deze uitvoerig mededeelden.

4)

's Middags gingen ze een half uurtje kijken en zich verder geruimen tijd vervelen in het museum, zoodat hun stemming aardig het vriespunt naderde. Maar eindelijk weer goed en wel bij „Kras” gezeten, kwam bij een stevig diner en 'n goed glas wijn de oude vrolijkheid terug. De tongen raakten los en terwijl Teunis zich voor de zooveelste maal een glaasje inschonk, kon hij niet nalaten Teun aan te stooten en hem de vriendelijke raadgeving in zijn oor te brullen dat vergif bij hem thuis maar in de put te gooien en eens te informeren bij wien ze in „Kras” hun dranken bestelden. Doch de dorpskastelein ging hierop blijkbaar liever niet in en deed dus, diplomatiek als hij was, of hij niets hoorde, en om het gesprek een andere wending te geven, vroeg hij Jaap, wanneer ze nu eindelijk eens naar „de bioscoop” gingen.

Heer (verrast doordat de kleuter hem aan zijn broekspijp trekt): „Is dat jouw baby, zus?”
 Het meisje: „Nee mijnheer. Van mijn moeder!”

IEDEREEN

Door de gezellige drukte in het groote restaurant, het smakelijke eten en het lekkere wijntje, was deze, eigenlijk het doel der geheele expeditie, voor een oogenblik vergeten.

Maar eenmaal er weer aan herinnerd, gunde hij het andere drielal haast geen tijd meer om hun jassen behoorlijk aan te trekken. Vlugs met den kellner afgerekend en de stad in. Doch de keus waar nu in te gaan viel lang niet mee.

Natuurlijk moest het een van de grootste inrichtingen zijn. Maar welke? In het centrum van onze hoofdstad toch lokten hen tal van bioscopen met hun schitterende verlichtingen en hel gekleurde levensgrootte reclameplaten, terwijl bovendien keurcollectie's schitterende foto's reeds een voorproefje gaven, van wat er binnen te zien zou zijn.

Doch een bapaalde voorkeur voor een bijzondere filmsoort hadden ze niet, nieuwelingen als ze waren op dit gebied.

Ten slotte echter stapten ze de schitterend verlichte hal van het Heliotheater binnen. Jaap wrong zich tusschen de liefhebbers, die zich voor het plaatskaartenloket verdrongen, wat hem enkele minder vleierende opmerkingen bezorgde, maar daar hij op het oogenblik in beslag genomen werd door het groote doel, dat hij nastreefde, n.l. om dan toch eindelijk binnen te komen, sloeg hij hier geen aandacht op. En werkelijk gelukte het hem voor zich en zijn vrienden plaatsbewijzen te bemachtigen.

Maar nog konden ze niet binnentreden. Alles was bezet, maar na enkele minuten zou de tweede voorstelling een aanvang nemen.

Onze vrienden wilden zich toen tusschen den drom wachtende menschen werken, wat echter aanleiding gaf tot een groot aantal protesten.

Gelukkig kwam de goudgegalonneerde portier tusschenbeide en wist den stoeren buitenmenschen aan het verstand te brengen, dat hier breede ruggen en gesperde armen de plaats niet bepaalden, welke de wachtenden moesten innemen, maar dat hier de oude regel gold van: wie het eerst komt, het eerst maalt.

Gelijktijdig ontstond een geweldig gedrang. Een stroom van bezoekers verliet, met de oogen tegen 't licht knipperend, het theater. De drom wachtenden, zette zich joelend in beweging. Jaap en zijn vrienden werden geduwd, getrokken, op hun teenen getrapt en als ze met hun stevige knuisten enkele al te lastige opdringers op zij zetten, kregen ze een reeks van de liefelijkste benamingen te hooren. Maar eindelijk toch hadden ze zich door de klapdeuren geworsteld en... stonden in een donkere ruimte. Rondom hoorden ze een verward stemmengegons. Krelis greep Teunis bij z'n mouw. Klaas kreeg een gevoel of zijn laatste uur geslagen was en Jaap greep naar zijn binnenzak, waarin hij „de briefjes” bewaarde en bemerkte tot zijn verwondering, dat-ie ze nog altijd had.

Plotseling kwam dansend het glimmende licht van een elektrische zaklantaarn op het viertal af. Een allerliefste vrouwestem noodigde hen uit haar te willen volgen. Maar toen was ook de maat vol. Sterk drong zich de herinnering aan hen op van al de verhalen, die ze wel eens gehoord hadden over de gevaarlijke, zondige verlokkingen der groote stad, zoodat ze beangst rechtsomkeerd maakten om het hol, waarin ze argeloos verzeild waren, te ontvluchten. Toen echter werd het als bij tooverslag hel licht om hen heen en met de komst van het licht viel het drukkende angstgevoel van hen af. Even knipperden ze met de oogen en keken elkaar een beetje verlegen lachend aan, om dan vol bewondering rond te staren in de rijk geornamenteerde zaal. Overal, dicht op elkaar gepakt, menschen met opgewonden gezichten en daar vlak bij hen de lokkende sirene, wier stem hun daar straks in het duister de stuipen op het lijf gejaagd had. Doch het stemmig zwarte kleedje en het sierlijk witte schortje, hadden een zeer kalmeerende werking, al wil ik nu niet beweren, dat het blozende snuitje, omkranst door de springende blonde krulletjes, 't hart van Jaap niet sneller deed kloppen.

(Wordt vervolgd).

Odol
 Tandpasta
 „Echt Lingner”

ODOL
TANDPASTA

Zijn tanden moet men verzorgen

of met ODOL, of met

ODOL-TANDPASTA.

Deze laatste reinigt de tanden volkomen, werkt zacht desinfecteerd, voorkomt bij dagelijksch gebruik, het geelworden der tanden en smaakt bovendien heerlijk.